

AMERIKA ESPERANTISTO

AMERICAN ESPERANTO MAGAZINE

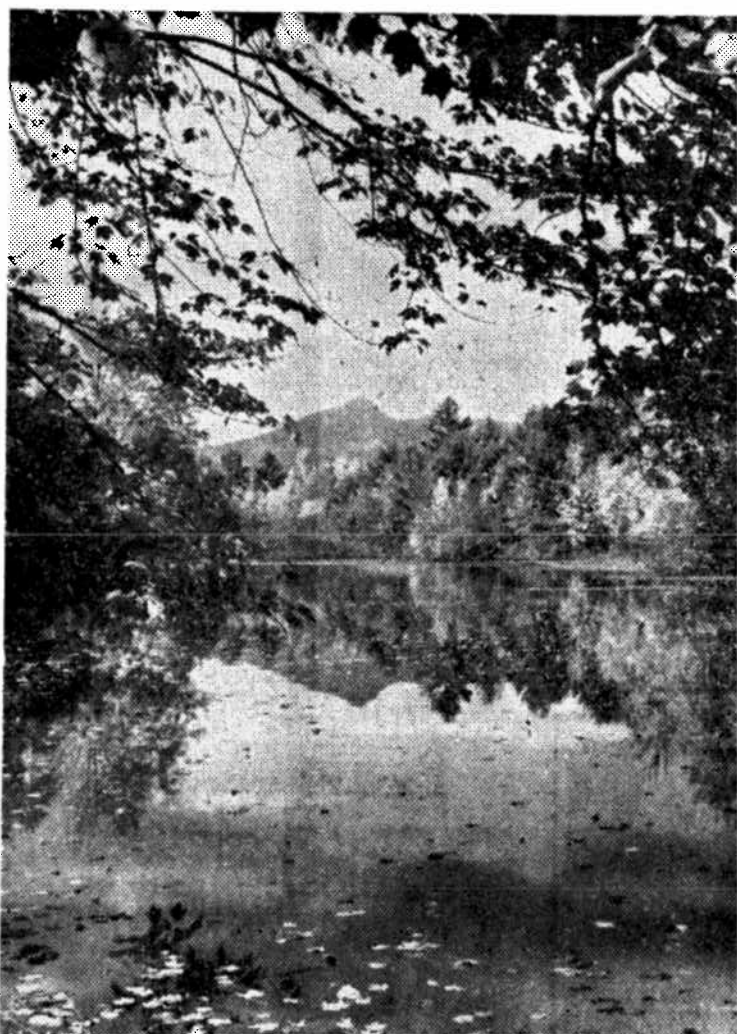

*Language Learning
- Bibliography*

*Miguel de Cervantes
en Esperanto*

*Richard H. Geoghegan
Esperanto-Pioniro*

**SEP - OCT
1956**

AMERICAN ESPERANTO MAGAZINE (*Amerika Esperantisto*)

Official bimonthly publication of the
ESPERANTO ASSOCIATION OF NORTH AMERICA, Inc.
114 West 16 St., New York 11, N. Y.

EDITORIAL STAFF

Editor: G. Alan Connor. *Associate Editors:* Dr. William Solzbacher,
Doris T. Connor, Myron R. Mychajliw.

SUSTAINING BOARD OF EANA

Dr. Luella K. Beecher, Dr. F. W. Breth, Allen L. Brown, A. M. Brya,
John Burt, Carl W. Childress, C. C. Cummingsmith, S. M., Preston Davis, Jr.
Dr. Lee-Min Han, Allan Hutcheon, Horace C. Jenkins, Paul J. Kovar,
Dr. Francis A. Kubeck, Katherine Muttart, Merrill E. Muttart, Bertha E.
Mullin, Paul E. Nace, George Hirsch, Dr. Ivy Kellerman Reed, Bertha
F. Sloan, Harold S. Sloan, Dr. W. Solzbacher, Mazah E. Schulz, Jack M.
Warner, Jr., Virgil Whanger.

CONTENTS – ENHAVO

"Urgent Need Today, an Auxiliary Language"	<i>Havelock Ellis</i>	131
Esperanto and Language Learning – <i>Bibliography</i>		132
Esperanto in Action Around the World		136
Esperanto in the Schools		139
Esperanto Literature – Day of the Esperanto Book		140
Cervantes en Esperanto	W. S.	143
Now Is the Time to Withdraw from UEA	<i>John M. Brewer</i>	146
EANA Dissolves its Affiliation with UEA	<i>Board of Directors</i>	146
Richard Henry Geoghegan, Esperanto-Pioniro	<i>William Solzbacher</i>	149
The Big EANA Congress, 1957, Newark, N. J.		153
La Esperanto-Studanto – " <i>La Nova Modo</i> "	<i>Doris T. Connor</i>	154
Esperanta Kroniko		155
New Editions – <i>Books</i>		157
Deziras Korespondi		158

Bildo sur kovrilo : Aŭtunaj folioj falas sur lagon en ŝtato New Hampshire

Subscriptions in the United States and Canada: \$3.00 per year.
Jarabono eksterlande por kalendaraj jaro: \$1.50 aŭ egalvaloro.
Gratis to Members of the EANA.

Regular Membership in EANA – \$5.00 per year. Patron – \$10.00.
H. S. or College Student & Armed Forces – \$3.00 per year.
Sustaining Board – \$3.00 or more per month.

AMERIKA ESPERANTISTO

Vol. 70

SEPTEMBER-OCTOBER 1956

Nos. 9-10

"THERE IS NO MORE URGENT NEED TODAY THAN AN AUXILIARY COMMON LANGUAGE"

Havelock Ellis

The following striking comment on the need for an auxiliary common language, is to be found in a book entitled "Nationalism and Peace", written by the great author Havelock Ellis back in the year 1939. His thesis is as true today as when he first propounded it.

The charge sometimes brought against the pioneers of a future world of peace is that they have no constructive ideas and are doing nothing but talk to bring to birth the new world they foresee. If such a charge were well-founded there is certainly no excuse for it. Even if we confine ourselves to the highly important point I am here discussing, every individual can co-operate. Anyone may forge a little link of brotherhood or at least *understanding*. Some day perhaps, every boy and girl will have become at home in a foreign country, and there could be no more useful step towards the abolition of war. Something may be done in this direction even by those who stay at home. The radio, for instance, could be most useful.

No one can be at home with the peoples and the speech of many lands. There is no more urgent need today than an auxiliary common language. No reasonable person desires to abolish any native language. But we need in addition a method of expression intelligible to the educated person of any land. This realization has long existed among a minority; it is time it became common to the majority; and it is a question that might relevantly and profitably be taken up by the League of Nations (now United Nations), however doubtful we may be of the aims that the League was instituted to carry out. Some people hold that everyone should be acquainted with English and French; that is not an altogether satisfactory solution. The best is probably a simple artificial language fairly apt for the people of any country. If ever our national governments set up the proposed Ministry of International Friendship—I see little sign of this at present—it is with such activities as these that it will be largely concerned.

They are certainly becoming urgent. Only some three centuries ago the earth was a vast and mostly unknown place inhabited by completely strange human creatures and no human being had ever circumvented it. Now under totally different conditions, never was the need for economic unity in business and spiritual unity in aim so acute. Let everyone take some part. Then at last the universal brotherhood of all peoples, which in the eighteenth century was the pious aspiration of the philosophic Condorcet, may become an established fact.

ESPERANTO AND LANGUAGE LEARNING

A SHORT BIBLIOGRAPHY OF EDUCATIONAL RESEARCH

When the Modern Language Association of America held a conference on "constructed languages" at its New York Headquarters April 14-15 1956, in connection with its Foreign Language Program, the following bibliography, which lists only publications in English, was presented. It was compiled by Dr. William Solzbacher, of Washington, D. C. Miss Violet C. Nixon, of Birmingham, England, Secretary-Treasurer of the Society of British Esperantist Teachers and Secretary of the Teachers' International Esperanto League, supplied some of the information on British publications.

State of Maryland. An Act Authorizing the Teaching of Esperanto in the Schools, Annapolis, April 11, 1910.

United States of America, 63rd Congress, First Session, House of Representatives, House Resolution No. 220, "providing for the study of Esperanto as an auxiliary language," introduced by Representative Richard Bartholdt of Missouri, June 21, 1911.

United States of America, 63rd Congress, Second Session, House of Representatives, House Resolution No. 415, "providing for the study of Esperanto," introduced by Representative Richard Bartholdt of Missouri, March 17, 1914.

United States of America, 63rd Congress, Second Session, House of Representatives, Committee on Education. Hearings on the Teaching of Esperanto. Washington 1914.

Elizabeth Hogg et al., The Eccles Experiment of Esperanto Teaching. Pamphlet, London 1917; also in Esperanto Monthly, June-July 1917.

The Modern Languages Committee's Report on Esperanto. The Esperanto Monthly. London, May and June 1918.

League of Nations. Esperanto as an International Auxiliary Language. Report of the General Secretariat of the League of Nations, adopted by the Third Assembly, 1922. Geneva. Especially the following parts:

Esperanto in Public Education, pp. 13-24.

Results of Teaching, pp. 25-26.

Annex 2: Report submitted by M. André Baudet on behalf of the the Commercial Educational Committee, and adopted and converted into a Resolution by the Paris Chamber of Commerce, pp. 35-42.

Annex 3: Questionnaire with regard to the teaching of Esperanto in schools – Reply of the British Government to the Questionnaire – Memorandum on the Teaching of Esperanto in England and Wales – Report A: The teaching of Esperanto in public elementary schools in England and Wales – Report B: Results of Esperanto teaching, pp. 48-54.

Annex 4: Memorandum Addressed to the League of Nations by the International Conference on the Teaching of Esperanto in Schools, held at the League of Nations, Geneva, April 18-20, 1922, pp. 55-57.

J. J. Findlay, The Foundations of Education (with a discussion of the

- educational value of Esperanto), London 1927.
- Alice V. Morris et al.**, A Preliminary Investigation of the Teaching of Auxiliary Languages in Schools. A Report to the Council of the Parents League of New York, New York 1927.
- Columbia University**, Teachers College, Institute of Educational Research, Edward L. Thorndike and Laura V. Kennon, Progress in Learning an Auxiliary Language. New York 1927.
- The Case for Esperanto.** Discussion opened by Professor William E. Collinson and E. G. Mawson. In "Modern Languages", journal of the Modern Language Association, London, February 1932.
- Columbia University**, Teachers College, Institute of Educational Research, Edward L. Thorndike, Laura V. Kennon, and Helen S. Eaton, Language Learning. Summary of a Report to the International Auxiliary Language Association in the United States, New York 1933.
- School Correspondence in Esperanto.** Summary of a Report prepared for the Education Committee of the British Esperanto Association (an analysis of experiences made in four British schools). London 1936.
- N. R. Sheppard.** International Esperanto Holiday for School Children. Modern Languages, London, June 1937.
- American Esperantist.** Should Language Teachers Oppose Esperanto? W. S., March 1944.
- American Esperantist.** How Can Colleges Promote International Understanding? (An appeal for the teaching of Esperanto in American colleges, signed by 35 college teachers), January 1947.
- Esperanto In The School.** Pamphlet published by the British Esperanto Association in 1948, and reissued later. Especially: "Ease of acquirement," "Esperanto is an aid to language study," "Esperanto simplifies the teaching of grammar," "Esperanto gives a better knowledge of English," "Esperanto facilitates the learning of other languages," "Esperanto makes language study attractive," "Esperanto trains the logical faculty in language."
- Esperanto in the Secondary Modern School.** Extracts from a report by L. Gordon Watson. London. The British Esperantist, September 1948.
- Official Position of Esperanto in Our Schools.** The attitude of the British Ministry of Education. London, The British Esperantist, May 1949.
- National Education Association.** Esperanto—The World Interlanguage. No. 183 of the Personal Growth Leaflets, Washington 1949.
- Dr. F. L. Sack.** The Problem of an International Language. World Organization of the Teaching Profession, Washington 1951.
- American Esperanto Magazine.** Large-scale Experiment Shows Results of Esperanto Teaching. (Results of the international research conducted by Professor Pierre Bovet, Director of the Institut J. J. Rousseau at the University of Geneva), March 1950.
- American Esperanto Magazine.** Sixteen Million People Want Esperanto. Petition to the United Nations Obtains Huge Number of Signatures in 75 Lands. May 1950.
- Benjamin A. Cohen**, Assistant Secretary-General of the U. N., Address on the Occasion of the Presentation of the Esperanto Petition to the U. N., August 2, 1950. In American Esperanto Magazine, August 1950.
- William Solzbacher.** Presenting the Esperanto Petition to the United Na-

- tions. Address delivered at U.N. Headquarters on August 2, 1950. In *American Esperanto Magazine*, August 1950.
- United States of America**, 82nd Congress, First Session, House of Representatives, June 11, 1951. Extension of Remarks of Representative Karl Stefan of Nebraska. "Esperanto for Better Understanding."
- William Solzbacher**, A Project Called Interlingua (with references to Professor Thorndike's educational research regarding the teaching of Esperanto); in *American Esperanto Magazine*, September 1952.
- Norman Williams**. A Second Language for the Secondary Modern School – A Plea for Esperanto. In the *Head Teachers Review*, London, October 1952.
- The British Journal of Educational Psychology**. A Four-Year Experiment in Esperanto as an Introduction to French, by J. H. Halloran, Lecturer in Education, Sheffield University. London, November 1952.
- American Esperanto Magazine**. UNESCO Adopts Resolution on Esperanto. January 1953.
- American Esperanto Magazine**. Esperanto As A "General Language" – Significant Experiments in British Schools. March 1953.
- Esperanto in Canada**. Memorandum submitted by the Esperanto Association of North America to the Department of External Affairs of Canada, in connection with UNESCO's inquiry into the teaching and use of Esperanto, March 1953 (not published). Especially the chapters on "Schools," "United Nations Petition," and "Conclusions."
- Esperanto in the United States of America**. Memorandum submitted to the U.S. Department of State and the U.S. National Commission for UNESCO, in connection with UNESCO's inquiry into the teaching and use of Esperanto, by the Esperanto Association of North America, Inc., May 18, 1953, and transmitted by the Department of State to UNESCO in Paris in August 1953 (not published). Especially the following chapters:
- Schools**, pp. 3-10.
 - Legislation**, pp. 11-12.
 - American Educators and Esperanto**, pp. 12-13.
 - Esperanto Petition to the United Nations**, p. 23.
 - Conclusions and Recommendations**, pp. 24-25.
- Birmingham University Institute of Education**. Survey of some aspects of Modern Language Teaching in certain Secondary Modern Schools in Birmingham (including the teaching of Esperanto in four of those schools). "Educational Review", Birmingham, England, June 1953.
- The Educational Value of Esperanto**. A statement signed by 19 outstanding British educators. London, The British Esperantist, July 1953.
- American Esperanto Magazine**. UNESCO and Esperanto. Including the "Conclusions and Recommendations" of "Esperanto in the United States of America", Memorandum submitted to the U.S. Department of State. September 1953.
- American Esperanto Magazine**. Esperanto Experiments in Scottish Schools (the Midlothian Experiment). September 1954.
- Dr. Ivo Lapenna**. The International Language and the Contribution of the Esperanto Movement to the Aims of UNESCO. Research and Documentation Centre of the Universal Esperanto Ass'n. London 1954.

American Esperanto Magazine. Esperanto Wins Recognition at Montevideo UNESCO Conference. January 1955.

The Times (London), Educational Supplement. World Language. Report on a meeting of the Modern Language Association at the College of Preceptors, March 3, 1955, with a talk by J. E. Travis on the language problem and the educational value of Esperanto. March 11, 1955.

The Society of British Esperantist Teachers. Bulletin No. 52, February 1956. Report on the Annual Conference, with the summary of an address on "The Place of Esperanto in the School" by Mr. Sullivan.

American Esperanto Magazine. Esperanto and the Council of Europe. Facts and background on a plan for a 5-country experiment in Esperanto Teaching under the auspices of the Council of Europe. March 1956.

See also:

E. D. Durrant. The Language Problem – Its History and Solution. Rickmansworth, England, 1943.

Joseph W. Dubin. The Green Star. Philadelphia, 1944.

George Alan Connor – Doris Tappan Connor – William Solzbacher – The Very Rev. Dr. J. B. Se-Tsien Kao. Esperanto: The World Interlanguage. New York, 1948 and 1950.

Encyclopedia Americana. Article "Esperanto", by William Solzbacher.

The New International Year Book. Articles on "Esperanto" (developments during the year), by Edwin L. Clarke for years before 1948, by William Solzbacher for 1948 and subsequent years.

American Esperanto Magazine, New York. Regular features, "Esperanto In The schools" and "Esperanto In Action: Around the World."

Also frequent articles and news items in: **The British Esperantist**, London; **La Rondo** – Australian Esperanto Monthly, Melbourne; and **New Zealand Esperantist**, Wellington.

ESPERANTO CHRISTMAS CARDS

No. 1 Beautiful, super-quality Esperanto Christmas cards.

The outside cover design: A large Esperanto Green Star, cleverly made up as Santa Claus, printed on a background of white de luxe "Fiesta" paper with art deckle edge dyed a beautiful green. The message in Esperanto inside: Appropriate and in good taste, surmounted by a small green star, ends with the old familiar greeting *Gojan Kristnaskon – Felicĉan Novjaron*. The matching envelopes have the same green deckle edges on the back flap. Size 4 3/4 x 6 3/4 inches. Postpaid. Net prices include envelopes:

12 for \$2.35; 24 for only \$3.50 (less than 15¢ each); sample for 25¢

No. 2 Assortment of 10 Christmas postcards, each with a different Esperanto design, printed in three and four colors. All with bright, cheerful illustrations and the Esperanto greeting: *Bondeziras por Kristfesto kaj Novjaro*. In sets of ten.

10 cards for 60¢; 50 for only \$2.50; sample for 10¢ – all postpaid

Esperanto Book Service, 114 W. 16 St., New York 11, N. Y.

ESPERANTO IN ACTION AROUND THE WORLD

Norwegian travel folders in Esperanto published for the 1956 season include a beautifully illustrated brochure about Oslo (*Bonvenon al Oslo*) and a folder and sailing schedule of the motor ferry Peter Wessel which links Norway with Denmark on the Fredrikstad-Fredrikshavn run.

Two Members of the British Parliament, the Right Honorable David T. Jones and the Right Honorable George M. Thomson, were the speakers at a recent meeting of the London Esperanto Club. They discussed their experiences in the Council of Europe, in connection with preparatory work for a five-country experiment in Esperanto teaching. Mr. Jones explained how the Secretary of the British Esperanto Association, J. W. Leslie, had persuaded him to start the ball rolling, and his colleague, Mr. Thomson, remarked that Mr. Jones had done his job at Strasbourg so thoroughly that he is now known as "Esperanto Jones."

In cosmopolitan Singapore, where many languages are spoken in addition to English, Chinese, and Malay, the Netherlands Consul General and the Commissioner of the Commonwealth of Australia conversed in Esperanto when they met recently at a party on the occasion of the Birthday of Queen Juliana of the Netherlands.

In Stockholm, Sweden, 356 railroad employees from 15 countries attended the Sixth Congress of the International Esperanto Federation of Railroad Employees in May.

In Finland, the Third National Esperanto Congress was held in May at Lappeenranta, near the new Soviet border in the East. A religious service, with sermon and hymns in Esperanto, and Esperanto examinations were part of the arrangements. It was decided to set up a special Esperanto Tent in an International Youth Camp which will be held in Finland in the near future.

A Japanese expert in poultry breeding, Etsushi Kyuhara, who works for an organization which has developed an almost foolproof method of distinguishing male from female chicks when they are only 24 hours old, recently visited Sweden. In discussions with Swedish poultrymen, he found Esperanto, which he had studied for only three months, more useful than English which he had studied for three years, but which he was unable to use with sufficient fluency and clarity.

The Word List of the Dutch Language, recently published in an official compilation prepared on behalf of the Netherlands Government and the Belgian Government, spells *Esperanto* with a capital E, but *esperantist* with a lower case e. In Esperanto both words, and all others derived from them, are usually capitalized, just as in English.

A Spanish Sunday radio program addressed to a foreign audience, *Aquí Bilbao* ("This Is Bilbao"), uses Esperanto regularly, in addition to Spanish, English, French, German, and Danish.

Le Méridional, a daily newspaper with a circulation of more than 100,000, in Marseille, France, features serialized Esperanto lessons, published at the rate of one a week, as well as a regular section of Esperanto news.

A Chemical Dictionary English-Esperanto, by Dr. D. R. Duncan, was recently published by the British Esperanto Association on behalf of the British Association for Esperanto in Science, of which Dr. Duncan is the Vice President. According to *Scienco kaj Tekniko*, organ of the Association, the dictionary gives the Esperanto translations for some 2,500 English terms used in theoretical, laboratory, and industrial chemistry and related subjects (mineralogy, crystallography, pharmacology, etc.) and is intended as a guide both for those wishing to write about chemical subjects in correct Esperanto and for those non-English-speaking Esperantists wishing to read English articles on chemistry. The words given in the dictionary are for the most part selected from modern scientific literature in Esperanto and from the more authoritative technical and general dictionaries, with due regard to the recommendations of the International Union of Pure and Applied Chemistry and current practice in the principal national languages. Now available from EANA for \$1.65 postpaid.

An International Exhibition of Children's Drawings collected through the use of Esperanto was recently held at Cremona, Italy. Italy's Deputy Minister of Education, Dr. Scaglia, was present at the opening. About 10,000 persons, including more than 500 teachers, attended the exhibition, which had received a subsidy of 100,000 Lire from the city administration and a smaller subsidy from the Tourist Office.

An International Police Exhibition, scheduled to be held at Essen, Western Germany, in September 1956, will use Esperanto. Interpreters fluent in the Interlanguage will be available to help visitors from abroad.

In troubled Algeria, North Africa, both Arabs and Frenchmen are enrolled in an Esperanto class which opened April 16 at Damiette, under the direction of M. Cebolla.

The Bern Headquarters of the Swiss Federal Railroads uses as its cable address *Fervojo*, which is the Esperanto word for "Railroad".

One of the early pioneers of Esperanto, the Swedish writer and journalist Valdemar Langlet, describes in the Golden Jubilee edition of the Swedish Esperanto magazine how he learned the language, 67 years ago, as a 15-year-old high school student, and how he became the first person in history to use Esperanto in international travel when he visited seven countries, speaking Esperanto in each of them. On a trip through Russia, in 1897, he made many friends, among them Nikolai Borovko and Antonina Chaikovskaya. These two were married a little later, and 25 years thereafter, their daughter Nina became Langlet's wife.

In New Zealand, the National Council of Women will discuss at its next conference a proposal of its Hastings Branch, "That the Education Department be asked to include Esperanto as an optional language for School Certificate and university examinations."

The next conference of the Dutch Institute of Workers' Education, scheduled to be held at The Hague at the end of September, will discuss a proposal made by its Arnhem Section, that the Institute promote the study of Esperanto to the greatest possible extent.

At the University of Parma, Italy, the best students of Esperanto were awarded cash prizes of 30,000 Lire (\$46), 20,000 Lire, and 10,000 Lire, respectively. The prizes were donated by the local Rotary Club.

In Caratinga, Brazil, Senhor José Silvano Portes, Chairman of the International Relations Committee of the Rotary Club and past President of the Club, uses Esperanto in his work. He is also active in the promotion of the interlanguage.

The Youth Hostel Association for the Paris Region, in a meeting held at Boligny on April 22, 1956, passed a resolution recommending the use of Esperanto in Youth Hostel Directories and the establishment of Esperanto sections in local youth hostel groups. In other parts of France as well, Esperanto is penetrating into youth hostel circles. At Montpellier, for instance, an Esperanto class sponsored by the youth hostel group has been meeting regularly every Wednesday night since December 7, 1955.

In a West German boiler factory, at Gummersbach, an Esperanto Club, started some time ago by one of the engineers, has become very popular among the Employees. The company paper recently published an interesting article about its activities, mentioning in particular a vacation trip which one of the members made in Denmark, Sweden, and Finland, using Esperanto everywhere with remarkable success.

The Institute of Linguists of London, England, announced in one of its recent newsletters that it has received a proposal to organize examinations in Esperanto as well as in other languages. In Britain, the Royal Society of Arts and the British Esperanto Association have been holding such examinations for many years.

The Mayor of Mainz, who speaks Esperanto fluently, found the Interlanguage of great use on a visit to England. At Welwyn Garden City, for instance, according to the *Welwyn Times* of May 25, "he and his party of forty-one councillors, with only halting English at their command, found no one had been detailed to give them information about the Garden City. But, fortunately, Herr Stein was an Esperantist, and in the hotel he encountered two local wearers of the Esperanto green star, Mr. and Mrs. G. G. Chinn. The Chinns spent the evening giving information about the Garden City and Hertfordshire and are now assured of a civic welcome if ever their travels lead them to Mainz." Similar experiences are related from other cities, e.g. Watford, where the secretary of the local Chamber of Commerce, Miss I. Tunstall, found her knowledge of Esperanto useful in dealing with the German guests.

ESPERANTO IN THE SCHOOLS

In Germany 15 women students at a School for Medical Technicians at Heide, Holstein, are enrolled in an Esperanto class. At the Institute of Foreign Studies (*Auslandsinstitut*) in Dortmund, Esperanto meetings are held weekly. Among People's Colleges (Adult Education Centers) which feature Esperanto classes are those of Gladbeck, Weilheim, and Wiesbaden.

At the Medical School of the University of Valencia, Spain, Dr. Tudela teaches an Esperanto class for students and physicians.

Schools for the blind which teach Esperanto include: the Hadley Correspondence School for the Blind at Winnetka, Illinois; the College for the Blind at Rowton Castle, Shrewsbury, England; the Federal Institute for the Blind at Vienna, Austria; the Institute for the Blind at Bologna, Italy; the School for Blind Youths at Villeurbanne, France; and the Valley School for the Blind at Trondheim, Norway.

In the Council of Europe the proposal for a five-country experiment in Esperanto teaching (see the article *Esperanto and the Council of Europe* in the March-April issue of the American Esperanto Magazine) will come up again in October 1956. It was thoroughly discussed at the April session in Strasbourg, France, but ran into a deadlock when the Committee vote was 7 to 7. It was felt that a little more time would enable the delegates to study the plan more thoroughly and to have a second look at it later in the year. An impressive Esperanto exhibition was held in the central corridor of the building where the Consultative Assembly of the Council of Europe held its meetings.

A vocational school at Malaga, Spain, runs an Esperanto page in its magazine *Formación*. At Sabadell, Spain, the School of the Marist Brothers features an Esperanto class.

Among English "Public Schools" (which are not public, but private), Taunton School in Somersetshire seems to be the only one to have an active Esperanto group. Founded in February 1956, it already has thirty members, incl. two Nigerians. The Headmaster is President of the group.

At Saint-Germain-en-Laye, just outside Paris, France, eighty students of the local high school are enrolled in an Esperanto class taught by Professor Lembraud.

In England, according to the February 1956 Bulletin of the Society of British Esperantist Teachers, the following schools have the largest enrollment in Esperanto classes: Egerton Park County Secondary School, Denton, Manchester (300 students, 5 instruction periods a week for "A" students, 3 a week for "B" students); Tinkers Farm County Modern Girls School (160 girls, 2 class periods a week); Crowle County School, Scunthorpe, Lincolnshire (110 students, 2 periods a week); Elliston County Secondary School, Cleethorpes (100 boys, 3 periods a week); Temple Boys' School, Rochester, Kent (70 boys, 2 periods a week); College for the Blind, Rowton Castle, Shrewsbury (45 students, 2 lessons a week).

ESPERANTO LITERATURE

DECEMBER 15, birthday of Dr. L. L. Zamenhof, author of Esperanto — who would be 97 if he were alive — is celebrated throughout the worldwide interlanguage movement as the *Day of the Esperanto Book*. Every member and every supporter of our cause is urged to buy at least one Esperanto book on this occasion. This is the time to select good titles for winter reading.

Members of our movement are very proud of the fact that the literature of Esperanto consists of approximately 8000 volumes and that, by quantity, quality, and variety, it compares favorably with the literature of many national languages. Strangely, however, many of those who talk about Esperanto literature hardly ever read or buy the treasures which they praise.

Since most of those who have studied the language have more opportunity to read and write Esperanto than to speak it, the literature of the interlanguage plays a vital part in maintaining the stability and raising the efficiency level of the Esperanto movement. To a large extent it is through our literature that we can demonstrate that Esperanto possesses the precision, clarity and flexibility required for worldwide application in all fields of human endeavor. It is through reading that most of us become more fluent and adept in its use.

Since Esperanto literature is essentially international and designed to satisfy the demand of a worldwide market, its production and distribution is very sensitive to trade and currency restrictions of the kind that plague the postwar world. Publishing and bookselling are handicapped not only by the Iron Curtain which completely cuts off a large part of the market, but also by currency regulations which paralyze a huge potential market in such countries as Germany, Austria, and Japan. The United States and Canada are among the very few countries in which practically every Esperanto book not out of print can be supplied at the present time.

Esperanto books are not expensive in comparison to books printed in the English language. If you build up a small Esperanto library of your own, you will get a great deal of enjoyment out of it, and you will rapidly become more proficient in Esperanto. You also will get a thrill out of the variety and internationality of your treasures which are likely to include books published in Brazil, Sweden, Hungary, France, England, Finland, Japan, Germany, Denmark, Italy, Uruguay, Bulgaria, the Netherlands, etc.

Some masterpieces of Esperanto literature which you can readily buy at present are likely to become very rare in the future. For instance, almost the complete stocks of the famous *Literatura Mondo* books, most of them of the highest quality, were shipped from Buda-

pest to New York just before the iron curtain went down completely and brought Esperanto book publishing in Hungary to a standstill. Many of these books, now offered at very reasonable prices, may never become available again, once present stocks are exhausted.

By purchasing now as many Esperanto books as you can afford, you will render a real service to yourself, to your national Esperanto Association, which could not run its headquarters without income from the book trade, and to the worldwide Esperanto movement, which needs American dollars. You can choose from a wide selection of books. 15% discount if order amounts to \$10 or more. 10% discount up to \$10. The following lists contain just a few practical suggestions.

GIFTS TO NON-ESPERANTIST FRIENDS

Esperanto: The World Interlanguage , Connor-Solzbacher-Kao, "6-books-in-1", student's complete manual, 250 pp., cloth...	\$ 3.00
The same complete manual as above, in glazed paper covers	1.50
The Life of Zamenhof , Edmond Privat, English translation, Esperanto and its author, 4 pp. photos, 123 pp., cloth.....	1.50
The World's Chief Languages , Mario A. Pei, with excellent chapter on Esperanto, a truly great work, 663 pp., cloth.....	6.00

STUDENT'S AND TEACHER'S BASIC LIBRARY

(The above titles plus the following.)

Esperanto-English Dictionary , Millidge, 490 pp., cloth.....	\$2.50
English-Esperanto Dictionary , Fulcher & Long, 360 pp., cloth	2.35
Plena Vortaro de Esperanto , all-Esperanto, 576 pp., cloth....	3.35
Rare deluxe ptd ed., large format, better paper & binding....	6.00
Naŭlingva Etimologia Leksikono , L. Bastien, 335 pp., cloth..	2.00
Vivo de Zamenhof , Privat, 12 pp. photos, 133 pp., cloth.....	1.25
Originala Verkaro , Zamenhof, deluxe bound, 605 pp., cloth....	4.50
Leteroj de L. L. Zamenhof , Waringhien, 760 pp. 2 vols. cloth.	5.50
Historio de la Lingvo Esperanto , Privat, 273 pp. 2 vols. card.	1.40
Same in deluxe edition, 2 vols. in one, stamped in gold, cloth	1.95
Historio kaj Organizo de la Esperanto-Movado , 64 pp., paper..	.60
Enciklopedio de Esperanto , Kökény-Bleier-Kalocsay-58 others, last few sets, 2 vols. illust., 1168 pp., over 1000 pictures, information on all aspects of Esperanto, ptd paper covers....	14.00
Single Vol. II only, K-Z, 784 pp., 512 ils., cloth bound.....	5.00
Single Vol. II only, K-Z, 784 pp., 512 ils., paper covers.....	4.00
Single Vol. II only, K-Z, 600 pp., without ils., paper covers	3.00

RELIGIOUS BOOKS FOR CHRISTMAS

La Sankta Biblio , The Bible, art vellum, 998 pp., cloth.....	\$ 2.50
La Nova Testamento , 3 1/8 x 4 7/8, 358 pp., leather-cloth....	.65
La Vivo de Nia Sinjoro Jesuo , Dickens, art, 118 pp., cloth....	1.80
Historio de Kristo , Giovanni Papini, 605 pp., full cloth.....	3.50
Fabiola , Cardinal Wiseman, 32 ils., 444 pp., light card covers	2.50
Himnaro Esperanta , ed. by M. C. Butler, 236 hymns, limp cloth	.65
Infero , Dante, rare, 14 art ils., 288 pp., corners & back cloth.	6.00
Bhagavad-Gîtâ , Lorenz, fr. Sanscrit, 96 pp., art leatherette....	1.00

FROM THE LITERATURE OF SMALL NATIONS

Sveda Antologio , Parts I & II in one volume, 432 pp., cloth....	\$ 5.00
Same, but in 2 vols., finer binding, 228 & 204 pp., cloth....	5.85
Svisa Antologio , from all 4 language groups, 540 pp., cloth....	5.85
Same complete Swiss anthology as above, but in card covers	4.00
Ĉeĥoslovaka Antologio , <i>rare</i> , 32 art wks, 500 pp., paper.....	4.00
Belga Antologio , <i>rare</i> , 2 vols. Flandra/Franca, 582 pp., cloth	7.00
Bulgara Antologio , <i>rare</i> , 16 portraits, 248 pp., paper covers...	2.50
Kataluna Antologio , J. Grau Casas, 416 pp., bound full-cloth.	5.00
Same complete Catalan anthology as above, but paper covers	3.85
Sep Fratoj , great Finnish story, 34 ils., 360 pp., in boards....	2.50
Same Finnish masterpiece by Kivi as above, but card covers.	1.95
Gösta Berling , Lagerlöf, 16 plates, 552 pp., deluxe, full-cloth	4.00
(This Swedish classic, 2 parts, bound in 1 superb volume.)	
Ĉe la Sanktaj Akvoj , Heer, Swiss story, 216 pp., half-cloth....	2.50
(This romance of Swiss mountains, 2 parts, in one volume.)	
Ariel , Rodó, classic of Uruguay, 3 ils., 157 pp., card covers.	1.65

GEOGRAPHY, HISTORY, AND TRAVEL

Kon Tiki , Heyerdahl, 60 fotos, 236 pp., deluxe, full-cloth.....	\$ 3.90
Tipoj kaj Aspektoj de Brazilo , ils., 151 big pp., leatherette...	4.00
Same richly il. large deluxe vol. above, but in card covers...	2.75
Aŭstralio - Lando kaj Popolo , ilustr., 96 pp., in art card covers	1.25
Homaj Rasoj de la Mondo , 144 il. human forms, 212 pp., paper	1.65
Rigardu la Teron , Van Loon, <i>rare</i> , ill. geography, tremendous	
book 1 1/2" thick, 157 il., 28 color plates, 185 pp., paper...	5.60
Jarmiloj Pasas , Haefker, orig., 4 bks in 1 great, impressive,	
deluxe volume, 6 plates, 11 maps, 506 pp., art half-cloth.....	4.00

BEST IN POETRY, DRAMA, AND ART

Dekdu Poetoj , famed poems ed. Kalocsay, 127 pp., deluxe cloth	\$ 1.50
Same book of selected poems as above, but ptd card covers...	.85
Eterna Bukedo , Kalocsay, fr. 22 languages, renowned vol. verse,	
few only, <i>rare</i> , excel. paper, 352 pp., in plain card covers....	7.00
Dante: Infero , <i>rare</i> , 14 art il., 288 pp., superb, half-cloth.....	6.00
Peer Gynt , Ibsen, famous Norwegian drama-poem, 258 pp., cloth	2.35
Johano la Brava , Petöfi, 2nd ed., poetic fable, 65 pp., card...	.65
Mia Spektro , Kurzens, original & unique poetry, short modern-	
istic poems, 64 pp., fine card covers.....	.60
Romaj Elegioj & La Taglibro , Goethe, lyrical and love poems,	
some erotic, with 7 art plates and 80 pp., ptd paper covers...	.65
Tragedio de l' Homo , Madách, 16 art plates, 266 pp., art card.	1.25
Muzik-Notoj de Baghy-Kalocsay , 34 pp., 10 pieces sheet music	.35
Arthistorio , Hekler, 112 plates (147 ilust.), 215 pp., paper....	3.00
Pri l' Moderna Arto , 64 plates, 35 pp. text, 100 pp., half-cloth	2.50
Same, complete with ilustr. as above, but in fine paper covers	1.50
Pentroarto en Malnova Hungarujo , <i>rare</i> , 102 il., 168 pp., card.	5.00

Deduct 15% if order is for \$10 or more. Otherwise 10% discount.

CERVANTES EN ESPERANTO

Miguel de Cervantes Saavedra, La Malprudenta Scivolulo, 33-a, 34-a kaj 35-a ĉapitroj de la verko "Don-Kihoto". El la hispanlingva originalo tradukis Luis Hernández. Eldono: Luis Hernández, Valencia, 1955. 68 paĝoj, kun ilustraĵoj de Rafael Raga. *Havebla de la Libro-Servo de Esperanto-Asocio de Nord-Ameriko*, 1.85.

Don Quixote de la Mancha ("Don-Kihoto de la Manĉo") estas majstroverko de la mondliteraturo. Ofte ĝi estas nomita "la unua moderna romano". Don Miguel de Cervantes Saavedra, fariĝinte invalido en la Batalo de Lepanto, publikigis la Unuan Parton en 1605. Ĝi konsistas el 52 ĉapitroj. En 1614 la verkisto Alonso Fernández de Avellaneda presigis neaŭtentikan daŭrigon, kaj unu jaron poste Cervantes mem publikigis la Duan Parton, kiun tamen multaj literaturaj fakuloj ne konsideras egalvalora al la Unua.

Don-Kihoto estas ampleksa kaj malsimpla verko. Kvankam ĝi estas streĉe interesa kaj en multaj rilatoj tute moderna, la dialogoj estas longaj kaj la ĉefa rakonto estas interplektita kun aliaj rakontoj kaj eĉ kun poemoj. Cervantes ja estis iomete sub la influo de la itala verkisto Giovanni Boccaccio, kies klasika verko *Decamerone* estis bazita sur la arto kunligi kaj interplekti diversspecajn rakontojn.

Tradukoj de Don-Kihoto aperis en preskaŭ ĉiuj lingvoj. En angla lingvo la plej konata traduko de la Unua Parto ankoraŭ estas tiu de Thomas Shelton publikigita jam en 1611. Fakte tamen multaj personoj ne plu legas tradukojn de la plena verko de Cervantes, sed preferas mallongigitajn eldonojn, el kiuj flankaj rakontoj kaj malfacile kompreneblaj partoj estas forigitaj kaj en kiuj dialogoj kaj frazoj estas plisimpligitaj kaj mallongigitaj. Tiaj eldonoj ne estas kontentiga anstataŭaĵo por la sensanga verko kaj ne permesas la plenan ĝuadon de ĝiaj kvalitoj, sed ili estas pli facile kaj pli rapide legeblaj kaj altiras legantojn, por kiuj studo de la tuta verko estus tro malfacila kaj temporaba.

Mi emas opinii, ke estus dezirinde, havi en Esperanto ne unu, sed du eldonojn de la majstroverko de Cervantes: unu kompletan, kiu enhavus ĉion, kio troviĝas en la originalo, kaj unu plisimpligitan kaj mallongigitan. Eĉ komencantoj kaj gejunuloj povus legi la duan, dum personoj legantaj la unuan devus esti pretaj kombini seriozan studadon kun tio. Neeviteble tio ne estus facila, sed donus al ili grandan ĝuadon kaj kulturan profiton.

Tiaj Esperanto-eldonoj de Cervantes ankoraŭ estas revo. Nur partoj de la granda verko aperis ĝis nun, kaj la verketo prezentata de Luis Hernández estas valora, ĉarma kaj rekomendinda aldono al la kolekto.

Laŭ la *Bibliografio de Internacia Lingvo* de P. E. Stojan, la unua Esperanto-traduko de Cervantes aperis en Valencia en 1905 sub la titolo *Tri Ĉapitroj el Don Kihoto*. La tradukintoj estis Carlo Bourlet (franco), Vicente Inglada (hispano) kaj George Law (brito). Mi neniam vidis tiun verketon kaj ne scias, kiujn ĉapitrojn ĝi enhavas. En 1909 kvin ĉapitroj el la Dua Parto de Don-Kihoto (la 61-a, 62-a, 63-a, 64-a kaj 65-a), tradukitaj de F. Pujulá y Vallés, aperis kiel N-ro 5 de la Esperanta Biblioteko Internacia en Berlin, sub la titolo *Don Kihoto de la Manĉo en Barcelono*. Dua eldono, 55-paĝa, aperis en 1924 kun la indiko, ke la tuta

eldonombro ĝis tiam estis 8000. Mi posedas tiun verketon, kaj mi kredas, ke ĝi ankoraŭ estas aĉetebla. Aliaj eltiraĵoj el Cervantes, tradukitaj de Julio Mangada Rosenörn, aperis en Madrid en 1927 en du volumetoj. Unu el ili konsistis el ĉapitroj de Don-Kihoto (mi ne scias, kiuj), la alia enhavis du novelojn de Cervantes prenitajn aŭ el Don-Kihoto aŭ el la aliaj verkoj de la aŭtoro. La *Bibliografio de Stojan* ankaŭ mencias verketon *Pri Cervantes kaj lia jamkonata verko el Quijote* publikigita de la Esperanto-Grupo de Madrid en 1915. Se mia memoro ne trompas min, mi ankaŭ vidis diversajn ĉapitrojn de Don-Kihoto en Esperanto-revuo, sed mi memoras neniujn detalojn pri tio.

Fakte do mi povas kompari nur la verketon de Hernández kun tiu de Pujulá y Vallés. Ambaŭ estas bonkvalitaj. La Hernández-broŝuro estas multe pli belaspekta: La ilustraĵoj estas ĉarmaj, la multkolora kovrilo estas tre alloga, kaj la preso kaj papero estas bonegaj. Ankaŭ la enhavo estas pli interesa. Aliflanke la traduko de Pujulá y Vallés estas pli facile legebla, ĉar la stilo de la tradukinto estas simpla kaj klara, kvankam iufoje iomete "seka". La stilo de Hernández estas vigla kaj "suka", sed malsimpla kaj kelkfoje pli hispana ol Esperanta, ĉar la tradukinto sekvis la originalon iomete tro sklave. La rezulto estas, ke la leganto ofte trovas longegajn, strange interplektitajn frazojn. Kelkfoje – sed ne ofte – tiu laŭvorta tradukmaniero kondukas al gramatikaj kaj sencaj eraroj.

La *Malprudenta Scivolulo* estas sendependa novelo el la romano *Don-Kihoto*. En gastejo, kie Don-Kihoto dormas, la loka pastro laŭtlegas ĝin al grupo da personoj el manuskripto, kiun forvojaĝinta gasto perdis en la hotelo. La legado estas interrompata en la 35-a ĉapitro de Don-Kihoto, kiu, sub la influo de timiga sonĝo, leviĝas el la lito kaj komencas ataki per sia glavo kelkajn felsakojn plenajn de ruĝa vino, opiniante, ke li batalas kontraŭ terura giganto. La sango – tio estas la ruĝa vino – disŝprucas kaj preskaŭ plenigas la ĉambron, ĝis kiam la loka barbiro malsekigas kaj kvietigas la furiozan kavaliron per kaldrono da malvarma akvo. Tiu epizodo aperas en la traduko de S-ro Hernández nur en mallongigita formo.

La "malprudenta scivolulo" estas juna edzo, kiu faras danĝeran eksperimenton. Volante ekzameni la fidelecon de sia bela kaj virta edzino, li instigas amikon, ke li amindumu kun ŝi kaj tentu ŝin. La amiko obstine protestas kaj tute ne volas kunlabori en tia afero. Sed fine li akceptas la rolon truditajn al li de sia amiko. La rezulto estas, ke li vere enamiĝas kun la edzino de la amiko – kaj fine la edzo perdas la edzinon, la amikon kaj eĉ la vivon.

Luis Hernández bone sukcesis gardi la ĉarmon kaj delikatecon de la hispana originalo kaj plene elterpis la flekseblecon de Esperanto. Du membroj de la Akademio de Esperanto, D-ro Ferenc Szilágyi kaj J. A. de Saldanha Carreira, tralegis la manuskripton. F. Vilá helpis pri la traduko de kelkaj poemoj, kiuj estas parto de la rakonto. La traduko enhavas nur malmultajn neologismojn.

La klopodo de la tradukinto, reteni la spiriton de la originalo, estas laŭdinda, sed kelkfoje iomete troigita. La traduko estus pli facile legebla, se kelkaj el la longegaj frazoj estus distranĉitaj en du aŭ tri frazojn. Mi ne diras, ke oni devus traduki Don-Kihoton, uzante nur frazojn

de kvin aŭ ses vortoj. Eble Pujulá y Vallés troigis en la alia direkto. Sed oni devas malplimultiigi la nombron de treege longaj frazoj.

Imitante la hispanan originalon, S-ro Hernández kelkfoje uzas fraz-konstruon kaj vortsencen kontraŭajn al la praktiko en Esperanto. Jen ekzemplo: "Sed, *finitaj la festoj kaj reduktita la ofteco* de vizitoj kaj gratuloj, Lotario komencis zorge malzorgi la *venojn* en la domon de Anselmo..." (paĝo 13). Mi ne citas la tutan frazon, ĉar ĝi estas 9 liniojn longa kaj konsistas el 93 vortoj. La frazo tuj sekvanta estas 8 liniojn longa kaj konsistas el 76 vortoj.

Laŭ la hispana maniero, S-ro Hernández kelkfoje uzas *resti* anstataŭ *esti* aŭ *iĝi*, *multa* anstataŭ *granda*, *veni* anstataŭ *iri*: "Anselmo *restis* ege kontenta antaŭ la vortoj de Lotario..." (p. 38); "Leonela kaj Lotario *restis* konfuzaj..." (p. 55); "Kamila *restis* vundita kaŭze de li..." (p. 57); "*multan* spriton..." (p. 55); "pro ilia *multa* amikeco..." (p. 39); "*multan* premon..." (p. 42); "*malmulta* fideleco..." (p. 35); "...li decidis foresti ok tagojn el sia hejmo, *venante ĉe amiko sia, kiu loĝis en vilaĝo*..." (p. 33).

S-ro Hernández ne ĉiam uzas bonan juĝon en la uzo de la refleksiva pronomo, ekzemple: "...li mem...portis hejmen la detruanton de *lia* famo, kredante porti la instrumenton de *sia* gloro..." (p. 58); "Leonela prenis *ŝin ĉe siaj* brakoj..." (p. 55).

Eble sub la influo de la hispana *los dos*, S-ro Hernández uzas *ili ambaŭ* anstataŭ *ambaŭ*: "La malfacilajn taskojn oni entreprenas por Dio, por la mondo, aŭ por *ili ambaŭ*." (p. 21).

Laŭdinda fakto estas, ke preseraroj preskaŭ tute mankas en la libro. Mi trovis jenajn: *singaderma* (p. 17), *perpleska* (p. 36), *manobinejon* (p. 64).

Resume mi diru, ke malgraŭ kelkaj kritikindaĵoj, la traduko de Luis Hernández estas altkvalita kaj bela. Oni legas la verkon kun granda ĝuo kaj vera plezuro. Ĉiu leganto sendube deziros al la tradukanto plenan sukceson en lia malfacila tasko, traduki la tutan majstroverkon de Cervantes.

— W. S.

INTRODUCTION TO ESPERANTO

The Universal Language
3rd Edition — Price \$2.00

Sent on five days
examination FREE.

Box 792, Placerville, Calif.

GERMANA ESPERANTO-REVUO

Oficiala Organo de la
Germana Esperanto-Asocio

Monata Revuo, 12-paĝa
Esperanto- kaj Germanlingve

Jarabono: \$1.75 afrankite
Duonjaro: \$.90 afrankite
Anonceto: po 25 vortoj 40¢

Abonebla pere de
ESPERANTO, 114 W. 16 STREET
NEW YORK 11, N. Y.

NOW IS THE TIME TO WITHDRAW FROM UEA

To the Members of EANA,

September 10, 1956

Having just received official word from the President of UEA saying that our Secretary S-ro Connor has been expelled from UEA, I should like to say immediately that now is the time for EANA to expel UEA from its ranks. Since we should have been out of UEA long ago for various and strong reasons, we must not delay any longer in the following action which I now propose to the Executive Committee: *Let us take action immediately to withdraw from association with UEA.*

Now is the time for all members of EANA to take the lead in Esperanto world activity. We must do so in keeping with one of our most important resolutions passed at our Detroit Congress this year. That is, we must be in fact an organization which is willing to fight for freedom by refusing to admit members who take oaths for violent overthrow of the government which has given us our charter.

It will not be long until every Esperanto organization in Eurasia will need rescue from Communist control. We must recognize the folly of trying to do business with subversives, even though they yell loudly and piously about being neutral toward Russia, the most egregiously vicious and the most totalitarian government on earth.

I wish to give at this time a strong vote of confidence to our Executive Secretary, G. Alan Connor. I believe that our membership could give him strength by saying so by letter, telephone, or telegram.

Very sincerely yours, JOHN M. BREWER, President of EANA

EANA DISSOLVES ITS AFFILIATION WITH UEA

EANA, following a long series of acts by the new administration of UEA against our sovereignty and principles of freedom, now severs relations as an organization affiliated with UEA. The Board of Directors of EANA and its Central Administrative Committee have unanimously passed the following resolution:

WHEREAS, the present management of the Universal Esperanto Association (UEA) has disregarded and violated the rights and the sovereignty of the Esperanto Association of North America (EANA) by granting membership in UEA to another Esperanto organization organized to destroy EANA, and by supporting that organization in various ways, for instance by letters and articles sent to members of EANA, and

WHEREAS, by so doing it has seriously endangered the neutrality and reputation of the Esperanto movement in North America because one of the chief founders and leaders of that competing group, serving as Chairman of its Board of Directors and Editor of its official organ, is known as a former president of a body on the Attorney-General's List of Subversive Organizations, and

WHEREAS, there are increasing influences and representation of non-neutral elements in the administration of UEA, due to disproportionate numbers of UEA Committeemen from Iron-Curtain countries, who are necessarily pledged to an ideology which does not permit of true neutrality in the Esperanto movement, and

WHEREAS, the General Secretary of UEA has jeopardized the neu-

trality of the Esperanto movement by publishing misleading and false statements, favorable to Iron Curtain ideology, in articles and releases in the name of UEA and its Research and Documentation Center, and

WHEREAS, the management of UEA, after publishing hostile and defamatory statements against the General Secretary of EANA because of his stand against this non-neutral ideology, and after a procedure in which EANA and its General Secretary were not allowed adequate and proper means of defense, has decided to expel the General Secretary of EANA from UEA and to initiate action for the expulsion of EANA, and

WHEREAS, the President of EANA, the Central Administrative Committee of the Association, and several members whose advice has been sought, have recommended action based on the evident conclusion that under present circumstances EANA can no longer cooperate with UEA,

BE IT NOW AND IT IS HEREBY RESOLVED BY THE BOARD OF DIRECTORS OF THE ESPERANTO ASSOCIATION OF NORTH AMERICA that the Esperanto Association of North America dissolves its affiliation with the Universal Esperanto Association as of August 20, 1956, date of the letter informing the General Secretary of EANA of his expulsion from UEA, and that such severance of relations with UEA shall remain effective as long as present circumstances prevail, and be it further

RESOLVED, that the Esperanto Association of North America condemns the action of UEA as unjust, not based on proper evaluation of all the facts, and contrary to the interests of Esperanto in North America and in the world, and be it further

RESOLVED, that the General Secretary of EANA, with the consultative assistance of the Central Administrative Committee, be authorized to bring whatever action he deems necessary against the official UEA publication "Esperanto" because of an untrue and libelous letter published against him in its May 1956 issue, and be it further

RESOLVED, that the Esperanto Association of North America stands ready to cooperate with neutral Esperanto organizations in other countries, which are free from ulterior motives in promoting particular ambitions or ideologies, in any manner that may effectively contribute to the promotion and application of Esperanto in accord with its best traditions, and be it further

RESOLVED, that the Esperanto Association is at one with its loyal members, who have often expressed and shown confidence in their national organization EANA, and have so devotedly and unselfishly labored in its ranks to increase the influence and reputation of Esperanto in our country, and are conscious of the importance of this decision, and with serenity of spirit demonstrate solid unity in the struggle for the ideals of liberty and sovereignty, free from any dictatorial control from any and all non-neutral sources including the UEA, and be it finally

RESOLVED, that these resolutions be communicated to the Universal Esperanto Association and to Esperanto organizations and interested individuals throughout the world.

BOARD OF DIRECTORS AND CENTRAL ADMINISTRATIVE COMMITTEE

Professor John M. Brewer, President of EANA

Doris T. Connor

J. Henry Kruse, Jr.

Adeline Vigelis

G. Alan Connor

Eulalia Marks

Donald F. Walton

Constance Davis

Myron R. Mychajliw

Elsie Yungbans

The Esperanto Association of North America

KONKURSO PRI NOVAJ MEMBROJ

LA amika konkurado pri varbo de novaj membroj por EANA donas pluajn bonajn rezultojn. Depost majo ĉi-jare la jenaj niaj membroj varbis novajn: *H. Kruse* (8); *R. Powell* (3); *J. J. Hutchens* (1); *N. Winch* (1); *G. W. Bailey, Jr.* (1); *J. Hughmanic* (1); *D-ro W. Solzbacher* (7); *I. Smith* (1); *V. Whanger* (3); *A. Nixon* (1); *H. Tobusch* (1); *R. Kraszewski* (1).

La kvin unuaj, kiuj ĉi-jare varbis ĝis nun plej multe da novaj membroj por EANA estas: *J. Henry Kruse, Jr.* (16); *Robert W. Powell* (12); *Graham E. Fuller* (7); *D-ro William Solzbacher* (7); *Donald F. Walton* (5).

Pri la granda parto de novaj membroj ni ne povis konstati ĝuste pro kies propaganda laboro ili varbiĝis. Sed ĉiuokaze, ĉu tio estis pro artikolo en gazeto, ĉu pro Esperanta literaturo en iu biblioteko, ĉu pro iu propagandilo metita en publika loko, ĝi tamen estis rezulto de "konstanta semado" de niaj membroj. Ni bezonas kiel eble plej multe da semistoj, kaj denove apelacias al nia membraro: faru iom ajn eĉ plej malmulte por propagandi Esperanton, sed faru ĝin.

Membro-Patronoj de EANA. Koran dankon al la jenaj personoj, kiuj lastatempe renovigis siajn membrecojn en la alta kategorio de Patrono: *Angela Alfaroli, Eugene M. Beck, J. Leo Chapman, J. F. Clewe, H. E. Dillinger, Serĝento James C. Faughnan, John P. A. Greenwood, Andrew O'Reilly, Orlie Pell, Russell H. Rausch, Nina W. Rivers, Herbert W. Smart, Pastro Robert Sparks.*

Ekstraj kontribuoj al la Subtena Kaso estas ricevitaj lastatempe de la sekvantaj membroj: *Peter Tan* \$1, *D-rino L. A. DeVilbiss* \$5, *Carle Brawner* \$1, *J. A. Lazdins* \$2.

Esperanto Pronunciation and Practice Record still available from EANA. Interesting, instructive, entertaining. A model for pronunciation of the Esperanto alphabet and a practical example of the clarity and beauty of Esperanto. An eight-page mimeographed "Guide" gives the text of the disk and suggestions for utilizing the material in a novel game. 10-inch disk, made of non-breakable Vinylite, two sides, 78 RPM. Regular price \$1.50. New members of EANA, or others who have not yet received the disk, may purchase it for the low price of only \$1.00. Members who may wish to send extra copies to friends, etc., receive 10% discount on the regular price.

Original Hand-made Christmas Cards with verses in Esperanto are a specialty of *Cecile Pollatz* and *Jon Willarson* of the Milwaukee Esperanto Club. One dozen assorted cards, including envelopes, sent postpaid for \$2.00. Cecile also makes novel green star earrings and brooches of rhinestones, which are ideal Christmas gifts. Send inquiries an both the above to: *Jon Willarson, 5788 Milwaukee River Pkway, Milwaukee 9, Wisconsin.*

RICHARD HENRY GEOGHEGAN – ESPERANTO-PIONIRO

William Solzbacher

RICHARD HENRY GEOGHEGAN, unua Prezidanto de la Amerika Esperanto-Asocio (kiu poste fariĝis la Esperanto-Asocio de Nord-Ameriko), verkinto de la unua Esperanto-lernolibro por angleparolantoj kaj, laŭ lia propra diro, unua Esperanto-verkisto post D-ro Zamenhof mem, naskiĝis en Dublin, Irlando, la 8-an de Januaro 1866. Ni do povis celebri la 90-an datrevenon de lia naskiĝo. Post la Ora Jubileo de EANA en la pasinta jaro, kaj iomete post la 50-a naskiĝtago de nia *Amerika Esperantisto*, la memoro de tiu geniulo kaj pioniro meritas nian atenton.

La faktoj pri la vivo kaj laboro de Geoghegan estas ne nur interesaj, sed mirigaj kaj inspiraj. Ni esperu, ke iam bona verkisto publikigos kompletan biografion pri li. Geoghegan mortis en Fairbanks, Alasko, en Oktobro 1943, kaj la nombro de tiuj, kiuj konis lin persone aŭ korespondis kun li, rapide malpligrandiĝas. Kelkaj faktoj pri lia vivo, ekzemple pri lia laboro en Ĉinujo kaj Japanujo, ne estas tute klaraj, ĉar diversaj informfontoj kontraŭdiras unu la alian. Mi esperas, ke ĉi tiu modesta kaj nekompleta artikolo eble instigos kelkajn kompetentulojn al publikigo de tio, kion ili scias. Mi ne dubas, ke preskaŭ ĉio pri Geoghegan interresos multajn Esperantistojn.

En Esperanto la plej konataj informfontoj pri Geoghegan estas la artikolo pri li en la *Enciklopedio de Esperanto* (paĝo 183 de la unua volumo) kaj la libro de John Merchant, iama Prezidanto de la Brita Esperantista Asocio, pri *Joseph Rhodes kaj la Fruaj Tagoj de Esperanto en Anglujo* (paĝoj 22-24). Du leteretoj de D-ro Zamenhof al Geoghegan aperis en la *Originala Verkaro* (paĝoj 488-489) kaj du longaj leteroj de Pastro A. Dombrovski al li en *Malgrandaj Pensoj pri Grandaj Demandoj* (paĝoj 157-180). En ĉi tiu artikolo mi tamen utiligas ĉefe fonton ĝis nun laŭ mia scio tute ne uzitan en Esperanto: la *Enkondukon* de Fredericka I. Martin en la libro de Richard H. Geoghegan pri la aleuta lingvo. Geoghegan verkis tiun libron sur la bazo de malnova ruslingva libro de Pastro Ivan Veniaminov – kiu poste fariĝis Lia Metropolita Moŝto Inokenti, Ĉefepiskopo de Moskvo kaj Kolomna en la Rusa Ortodoksa Eklezio. Pri tiu libro de Veniaminov, publikigita en 1834, kiam Alasko estis rusa kolonio, Geoghegan laboris dum multaj jaroj, komparante ĝian enhavon kun la aleuta lingvo, kiel li observis ĝin en siaj vojaĝoj, kaj transskribante la cirilajn literojn en latinajn literojn sur la bazo de alfabeto ellaborita de li mem. La libro ankoraŭ ne estis prespreta, kiam Geoghegan mortis, kaj lia lernantino kaj kunlaborantino Fredericka I. Martin prenis sur sin la finredaktadon. La Usona Registaro (Departemento de Internaj Aferoj) publikigis la verkon en 1944 sub la aŭspico de la Oficejo pri Indianaj Aferoj (*Office of Indian Affairs*), la Alaska Fervojo (*Alaska Railroad*), kaj la Ĝenerala Teradministra Oficejo (*General Land Office*). La plena titolo de la verko estas *The Aleut Language – The Elements of Aleut Grammar with a Dictionary in Two Parts Containing Basic Vocabularies of Aleut and English – By Richard Henry Geoghegan – Edited by Fredericka I. Martin – United States Department of Interior, 1944.*

Leteroj de Geoghegan, el kiuj la Enkonduko enhavas kelkajn eltiraĵojn, montras, ke la problemo de internacia lingvo pasie interesis lin jam

de lia frua juneco kaj ke li studis multajn lingvoprojektojn, inter ili Volapük, antaŭ la apero de Esperanto:

"Jam de miaj knabojaroj la problemo de la kreado de artefarita ilo por tutmonda komunikado altiris mian vivan intereson. Mi sekvis ĝian evoluon de la mezepoko ĝis la nuna tempo kun plej streĉa atento, ne nur teorie, sed per efektiva uzo de diversaj proponitaj lingvoj. Mi korespondis kun la aŭtoroj de la plimulto de la projektoj, kiuj aperis dum la pasintaj 35 jaroj, kaj skribis leterojn en la *Blaia Zimondal* de Merrigi, en la *Lingua kaj Anglo-Franca* de Henderson, en la *Spelin* de Bauer, la *Chabe-Aban* de Maldant kaj eble en dekduo da aliaj, inter ili kompreneble la delonge mortinta *Volapük*.

"Mi konatiĝis kun Esperanto je la fino de la jaro 1887 kaj tuj ekorespondis kun D-ro Zamenhof, ĝia aŭtoro. La rezulto estis, ke li petis min, fari anglalingvan tradukon de lia lernolibro. Tion mi faris, kaj la verketo, presita en 1889, estis la unua publikigaĵo pri Esperanto post la komencaj verkoj de D-ro Zamenhof mem.

"Mia oficiala numero kiel Esperantisto estis 264. Tio signifas, ke mi estis la 264-a aliĝinto al la lingvo. Mi estis la unua angleparolanta persono en la nombro. Mi estis inter la unuaj membroj de la Lingva Komitato, kiu estas kvazaŭ akademio de la lingvo, kvankam pro mia loĝloko je la malproksima Pacifika Marbordo kaj en Alasko mi poste ne plu povis tre aktive partopreni en ĝiaj laboroj. Tamen, je la peto de D-ro Zamenhof, mi tradukis lian *Ekzercaron*, la fundamentan libron pri Esperanto. Poste mi tradukis en anglan lingvon la germanlingvan Esperanto-lernolibron de S-ro Trompeter, kaj mia traduko aperis en du eldonoj, unu presita en Nürnberg (Germanujo), la alia en Uppsala (Svedujo). Mi ankaŭ tradukis en la anglan lingvon diversajn aliajn broŝurojn de D-ro Zamenhof, verkis artikolojn por revuoj kaj gazetoj kaj faris multe da propaganda laboro – sufiĉe malfacila afero tiutempe – en Eŭropo kaj Usono."

En letero menciita en artikolo de Joseph Rhodes (laŭ la libro de John Merchant) S-ro Geoghegan skribis, ke li unue aŭdis pri Esperanto "proksimume en Novembro 1887, kiam mia amiko, S-ro W. J. C. (advokato en Bristol), montris al mi artikolon en *The St. James's Gazette* pri iu 'nova lingvo'. C. tuj skribis latine al D-ro Zamenhof, kiu sendis al ni germanan lernolibron. S-ro C. jam ne trovis intereson en la lingvo, sed ĝi efike absorbis min, kaj per ĝi mi korespondadis kun pli ol 300 personoj..."

Sed ni reiru al la komenco kaj prezentu la faktojn pri la juneco kaj unuaj studoj de Geoghegan laŭ la rakonto de Fredericka I. Martin:

"Richard Henry Geoghegan naskiĝis en Dublin en 1866, la plej aĝa filo de eminenta irlanda kuracisto. Akcidento, kiun li suferis en frua infaneco, kondamnis lin al longaj jaroj de invalideco kaj al daŭra kripleco. Malhavante la normalajn aktivecojn de infanoj, li fariĝis serioza studanto kaj montris mirigan talenton por la lernado de lingvoj. Propriniĉiate li eĉ komencis studi la ĉinan lingvon, kaj tio metis lin en kontakton kun fama brita sinologo (fakulo pri la ĉina lingvo), Profesoro James Legge en Oxford. La rakonto de S-ro Geoghegan mem malkaŝas, kian impreson lia genio faris al du el la plej eminentaj lingvistoj de la mondo. Ĉar ne okazas ofte, ke la dua el la plej altaj aŭtoritatuloj de

grava universitato tion miras pri la klereco de 17-jara junulo, ke li persone fincas lian eniron en la universitaton. Tion faris la Vic-Kanceliero de la Universitato de Oxford, D-ro Jowett, famkonata specialisto pri la grekaj lingvo kaj kulturo.”

Geoghegan mem skribis pri tio: “En 1883, post kelkaj interrilitoj kun Profesoro Legge, ĉi tiu interesigis Vic-Kancelieron Jowett pri mi kaj miaj studoj, kaj la malavareco de D-ro Jowett ebligis al mi iri al Oxford, kie mi sukcesis gajni premion por la studo de la ĉina lingvo kaj iomete poste la universitatan stipendion starigitan honore al Sir John Davis. Mia intenco unue estis eniri la Ĉinan Dogan-Servon, sed poste mi trovis, ke miaj tiucelaj esperoj ne povas efektiviĝi pro infanaĝa akcidento, kiu lasis min iom lama.”

Citinte tion, F-ino Martin rimarkigas: “S-ro Geoghegan modeste ne menciis la fakton, ke li pravigis la konfidon de D-ro Jowett je lia kapableco, gajninte la ĉinan stipendion post nur tri monatoj. Studinte kvin jarojn en Balliol College kaj Jesus College en la Universitato de Oxford, li forlasis la universitaton por instrui klasikajn lingvojn en London. Ŝajnas, ke li havis la impreson, ke la sama korpa difekto, kiu fortenis lin de diplomata posteno, ankaŭ malhelpus lin en universitata kariero. Sed dum sia tuta vivo li daŭrigis siajn sendependajn lingvistikajn studojn. Multaj sciencistoj profitis de lia helpo, sed tro malmultaj el ili publike rekonis lian kunlaboron. Unu el la plej valoraj studoj, kiujn li faris, helpis en la deĉifrado de la Kalendaro de la Maja-Indianoj en Centra Ameriko. Amante la serĉadon de scio pro ĝia propra valoro, S-ro Geoghegan neniam montris amarajn sentojn pri la manko de publika aplaŭdo kaj la sendanka sinteno de tiuj, kiujn li helpis. Lia senlima malavareco neniam elĉerpiĝis.”

Al tiuj vortoj oni povus aldoni el la artikolo jam menciita de Joseph Rhodes (aperinta en *The Esperanto Monthly* de Junio 1917), ke la kriplecon de Geoghegan kaŭzis falo en lia tria jaro, ke en Oxford li ankaŭ studis la irlandan (ersan) lingvon kaj ĝeneralan filologion, ke poste li “iris al siaj fratoj je la Pacifika Bordo, kie li trovis pli profite instrui stenografion ol la klasikajn lingvojn, kaj ke “post ses monatoj (tio ŝajne estas miskompreno) kiel sekretario de japana konsulo, li foriris al Alasko... kiel oficiala raportisto en Registara Juĝejo, kaj lia... foresto en tiu frosta regiono estis malprofito al Esperanto, kvankam ĝi donis al lia nelacigebla menso la okazon, prepari historion kaj gramatikon de la lingvo de la Aleutaj Insulanoj.”

Ni nun prokrastu pluan preparolon pri la laboroj de Geoghegan en Okcidenta Usono kaj Alasko kaj reiru al la unuaj jaroj de Esperanto kaj al la rolo, kiun la genia irlandano ludis en la frua historio de nia lingvo.

La aserto de Geoghegan, ke li estis la unua verkinto de Esperantolernolibro post Zamenhof mem, ŝajnas esti nur relative ĝusta. En la listo de D-ro Zamenhof la angla eldono de la Unua Libro, tradukita kaj adaptita de R. H. Geoghegan, estis “N-ro 5”. N-ro 1 (rusa eldono), N-ro 2 (pola eldono), N-ro 3 (franca eldono), N-ro 4 (germana eldono) estis verkita de Zamenhof mem. Li estis tiel modesta kaj eĉ timema homo, ke estas tute verŝajne, ke li verkis ĉiujn kvar tute sola, sen ies helpo aŭ konsilo. Do, laŭ la oficiala listo de Zamenhof, Geoghegan estis la unua Esperanto-verkisto post la Majstro.

Tamen estas fakto, ke *alia* angla eldono de la Unua Libro de D-ro Esperanto jam estis aperinta en 1888, unu jaron antaŭ la eldono preparita de Geoghegan. Ĝin preparis iu "J. St." en Varsovio, kies scio de la angla lingvo estis tute nesufiĉa kaj fuŝa. Pri tiu eldono temas unu el la leteroj de D-ro Zamenhof al Geoghegan, publikigita en la Originala Verkaro. Tiu letero de la 13-a de Februaro 1888, adresita al S-ro Richard Geoghegan en Birkenhead, diras: "Mi sendas al vi 5 ekzemplerojn de la angla eldono kaj unu de la nova libro. Pro kelkaj kaŭzoj la angla eldono ne povis esti preta ĝis hodiaŭ. Pardonu, ke mi vin tiel longe atendigis, sed ĝi ne estis mia kulpo. Kun estimo – Esperanto." Ŝajnas, ke post ricevo de tiuj ekzempleroj Geoghegan informis D-ro Zamenhof pri la fuŝa angla lingvo de la broŝuro kaj ke Zamenhof kolektis kaj detruis ĉiujn ekzemplerojn de la libro. Li poste neniam menciis ĝin en sia listo, kaj la traduko de Geoghegan prenis ĝian lokon. Kiel la lernolibroj en aliaj lingvoj, la angla eldono estis presita en Varsovio. Ŝajnas, ke la unua Esperanto-lernolibro presita ekster Rusujo estis la verketo de D-ro Henry Phillips, Sekretario de la Amerika Filozofia Societo, *An Attempt Towards an International Language, by Dr. Esperanto, translated by Henry Phillips*. Ĝi aperis en la eldonejo Henry Holt & Co. en New York en 1889, kaj ĝia numero en la listo de D-ro Zamenhof estis 22.

Juĝante laŭ la listo de D-ro Zamenhof, kaj malatentante la fuŝulon J. St., oni povas starigi la jenan liston de la unuaj Esperanto-verkistoj en la ordo, en kiu iliaj verkoj aperis ĝis Oktobro 1889:

1. D-ro L. L. Zamenhof en Rusujo
2. Richard Henry Geoghegan en Britujo, poste en Usono
3. David Gureviĉ en Rusujo
4. Antoni Grabowski en Rusujo
5. Leopold Einstein en Germanujo
6. D-ro Henry Phillips en Usono
7. G. Henriclundquist en Svedujo
8. Auguste Demonget en Francujo
9. Edgar de Wahl en Rusujo
10. Rudolfs Libeks en Rusujo, poste en Brazilo.

En tiuj du jaroj ili kune verkis 29 libretojn – el kiuj D-ro Zamenhof sola verkis 14.

Richard Henry Geoghegan ankaŭ tradukis la *Complete Instruction Book* de D-ro Zamenhof (eldonitan en Nürnberg en 1892 kaj en Uppsala en 1898), la *Grammar and Exercises of the International Language Esperanto* (bazitan sur *Grammaire et Exercices* de L. de Beaufront kaj publikigitan en la eldonejo de *Review of Reviews* en London, en 1904), la *Alvokon al la Gazetaro de la Mondo* de D-ro Zamenhof kaj *A Few Words on the International Language Esperanto* de D-ro Zamenhof (eldonitan en Uppsala, Svedujo, en 1898).

Geoghegan venis al Usono en 1893 kaj iris al Alasko en 1902, restante tie ĝis sia morto en 1943. Ŝajnas, ke de Alasko li revenis al Okcidenta Usono nur tre malofte. La libro pri la aleuta lingvo mencias ekzemple prelegon, kiun li faris en 1909 en la Filologia Societo de la Ŝtato Washington. Li iam estis Sekretario de tiu societo.

La *Enkonduko* de Fredericka I. Martin diras: "Baldaŭ post lia foriro de Oxford li fariĝis lingvistika konsilanto de la Japana Registaro kaj

servis en tiu ofico dum 9 jaroj. Poste, dum du jaroj, li estis brita vic-konsulo en Seattle kaj Tacoma, en la Ŝtato Washington. De tempo al tempo li faris vojaĝojn al la Oriento en la intereso de siaj lingvistikaj studoj. Dum unu el tiuj vojaĝoj li interesiĝis pri la mirigaj novaj trovaĵoj de antikvaj ĉinaj profetaĵoj enskribitaj sur testudŝelojn kaj la ostojn de bestoj, kaj liaj studoj pri hindaj kaj ĉinaj aferoj estis sendube lia ĉefa intereso dum lia tuta vivo."

La *Enciklopedio de Esperanto* diras, ke "li servis en la fako de fremdaj aferoj de la japana registaro de 1893 ĝis 1900, agis kiel brita konsulo en la Ŝtato Washington en 1900 kaj 1901, kaj estis oficiala stenografiisto en Alasko en 1902 kaj poste." Ŝajnas, ke la laboro por la japana registaro ne okupis la tutan tempon de S-ro Geoghegan, kiam li estis en Usono. Neniu el la fontoj, kiujn mi konas, havas tre precizajn informojn pri la tempo, kiun Geoghegan pasigis en la Malproksima Oriento. Mi supozas, ke li loĝis en Usono de 1893, ĉar la libro de A. Dombrovski menciita supre enhavas leterojn adresitajn al li en Usono en tiu jaro.

Kelkfoje faktoj estas malfacile ekzameneblaj, ĉar la datoj en malnovaj Esperanto-libroj ofte estas nefidindaj. Ekzemple – kiel mi menciis en artikolo aperinta en ĉi tiu gazeto en Marto-Aprilo 1954 – la *Esperanta Frazlibro de l'Turisto* eldonita de *Lingvo Internacia* en 1904 enhavas la "adresojn de kelkaj grupoj Esperantistaj" kaj mencias tian grupon en East Sound, Washington, sub la direkto de Richard Henry Geoghegan – kiu tiam jam estis de du jaroj en Alasko!

Laŭ lia propra diro Geoghegan korespondis en Esperanto kun pli ol 300 personoj. Lia unua korespondanto estis D-ro Zamenhof mem, la dua estis la pola poeto Grabowski, la tria Profesoro Edgar de Wahl, kiu poste publikigis la lingvoprojekton *Occidental* aŭ *Interlingue*. Laŭ la *Enciklopedio* inter la korespondantoj de Geoghegan troviĝis ankaŭ Einstein, Meyer, Libeks, Fredbärj, Bogdanov, Costa e Almeida, Cohen-Ganouna, Marignoni, Ostrovski, Kofman, Beaufront, Lemaire, Beauchemin, Phillips, Casal, Popov kaj Lengyel.

(daŭrigota)

THE BIG EANA CONGRESS, NEWARK, N.J., JUNE 28 - JULY 1, 1957

Plan now for the big Esperanto event for 1957 – the 47th Annual Congress of EANA, to take place in Newark, New Jersey, beginning the evening of June 28th and ending the morning of July 1st. Everything points to the biggest and best EANA convention for years. Many members already know something about the sponsoring group, namely the Esperanto Association of New Jersey, because of news and views of this unexcelled body of active Esperantists printed in "AE" from time to time. The Local Congress Committee is headed by Donald Walton, President of the EANJ, and it is already engaged in making it the best Congress ever. It will be held in the brand new YM-YW Building in the center of Newark. "Co-ed" if you like – or is it "Guys and Dolls"! As for accommodations, there will be rooms for men at the YM-YW; and couples, families, women, and more men, will be accommodated in the Hotel close by. Details in coming issues of "AE". The important thing at the moment is to *plan NOW to attend*.

LA ESPERANTO-STUDANTO

La Nova Modo

Edzino: Kara mia, mi ĵus revenis de la urbo.

Edzo: Ho, jes... ĉu vi havis interesan viziton?

Ŝi: Mi ne vizitis iun. Mi iris pri speciala afero. Nu... kara... ĉu vi ne rimarkas ion?

Li: H-m-m? Ho, jes!... Kio okazis al via jupo? Ĝi trenas preskaŭ al viaj maleoloj. Ĉu akcidento en la aŭtobuso? Kia embaraso por vi.

Ŝi: Ĉi tio estas la nova modo. Ĉu mi ne aspektas bele?

Li: Ĉu nova modo, kara? Kun tiaj longaj jupoj? Ho, mia kara, tio estis la modo jam antaŭ 30 jaroj.

Ŝi: Ho, ne... je tiu tempo ne estis tute same. Rigardu, jen bele faldita jupo... je eleganta distanco de la planko.

Li: Ha... kaprico de la virino! Ĉu ankaŭ mi devas reveni al la modo de antaŭ 30 jaroj? Alta kolumo, strikta pantalono? Ne, mi rifuzas. Mi restos ĝuste kiel mi nun estas.

Ŝi: La modo por viroj ankaŭ iom komencas ŝanĝiĝi. Mi vidis brile koloritajn ĉemizojn en la magazeno hodiaŭ.

Li: Nu... mia kara edzineteto... en via nova modo... staru tie momenton kaj atendu. (Li eliras, sed baldaŭ revenas.) Jen, vi vidas, estas fotografajo de vi... en la jaro 1919... kaj ĝi montras vin en kostumo tute same kiel tiu, kiun vi nun surhavas! Kia bela *nova modo*, ĉu ne?

The New Style

Wife: My dear, I just returned from the city.

Husband: Oh, yes... did you have an interesting visit?

She: I didn't visit anyone. I went for something special. Well... dear.. Notice anything?

He: H-m-m? Oh, yes!... What happened to your skirt? It hangs almost to your ankles. An accident in the bus? What embarrassment for you.

She: This is the new style. Don't I look lovely?

He: The new style, dear? With such long skirts? Oh, my dear, that was already the style 30 years ago.

She: Oh, no... it wasn't quite the same then. Look, a beautiful pleated skirt... at an elegant distance from the floor.

He: Ah... the whims of women! Do I also have to return to the style of 30 years ago? High collar, tight pants? No, I refuse. I shall remain exactly as I am now.

She: Styles for men also are beginning to change a bit. I saw brightly colored shirts in the store today.

He: Well... my dear little wife... in your new style... stand there a moment and wait. (He leaves, but soon returns.) Here, you see, is a photo of yourself... in the year 1919... and it shows you in a costume exactly the same as you now have on! What a lovely *new style*, yes?

—Doris T. Connor

ESPERANTA KRONIKO

La Komandanto de la Usona Armea Centro "Aggressor" (speciala taktika grupo de la Usona Armeo) en radio-intervjuo dum Septembro menciis Esperanton kiel oficiala lingvo de la grupo. Oni eĉ komencis la intervjuojn per kelkaj frazoj en Esperanto.

Virgil Whanger, nia tre helpema samideano en Steubenville, Ohio, provas metodon por semi informon pri Esperanto pere de lokaj bibliotekoj. Al kvin diversaj bibliotekoj en sia urbo, li sendigis la libron "Esperanto: The World Interlanguage", la Sanktan Bibliion en Esperanto kaj abonon al "Amerika Esperantisto" por unu jaro. Imitinda ekzemplo!

Al la feliĉaj geedzoj William kaj Georgiana Vathis la 29-an de Julio naskiĝis filo nomata *Peter William*. La juna paro nun loĝas en Zagreb, Jugoslavujo, kie S-ro Vathis laboras en la Usona Konsulejo. Georgiana kaj Vilĉjo unue renkontiĝis en Hong Kong, geedziĝis en Kolombio, Sud-Ameriko, kaj nun la infano naskiĝis en Eŭropo. Vere internacia afero!

Artikoloj pri Esperanto aperis en multaj ĵurnaloj okaze de la 46-a Kongreso de EANA en Detroit. Jen listo: *Detroit Free Press*, *The Detroit News*, *France Amérique*, *La Liberté*, *The Catholic Standard*, *The Catholic Register*, *Denver Register*, *Eugene Register Guard*, *Catholic Action*, *L'Action Catholique*, *Dziennik Polski*. Leteroj al redaktoroj skribitaj de agemaj membroj ankaŭ aperis dum la somero, jen: *Pasadena Star News* (H. E. Dillinger), *Chicago Daily News* (S-ino M. Avery), *Saturday Evening Post* (Jon Willarson), *New York Herald Tribune* (H. Kruse, Jr.).

Nova Esperantista paro. Venis anonco pri la geedziĝo la 18-an de Aŭgusto en Flushing, N. Y., de *Marian T. Topham* kaj *Herbert W. Smart*. Por la nova paro ni esperas multan feliĉon.

Esperanto-Asocio de Nov-Jersio komencis sian aŭtunan sezonon per kunveno la 5-an de Oktobro kaj per serio de kursoj en lernejoj por plenkreskuloj en la ĉirkaŭaĵo de Newark. Oni denove presis kaj disdonis 1000 ekzemplerojn de bela afiŝo, kiu listigas kursojn komenciĝontajn dum Oktobro.

Vizitantoj al la Centra Oficejo lastatempe estis sufiĉe multnombraj kaj el diversaj landoj: *Van Allen Lyman*, kiu loĝis dum multaj jaroj en la Kanalzono Panama kaj en Kostariko; *Georg Janson* el Svedujo; *F-ino Guiomar Aquino* el Ceará, Brazilo; *Enrique Fong* el Kubo; *Bertha Helmer* el Kalifornio, kiu vizitis survoje dum vojaĝo al Norvegujo; *Gesinjoroj Y. Kuzma* el Kanado; kaj *Paul J. Mimplitsch*, *Michael J. Feketie*, *Robert Powell* kaj *Donald R. Broadribb* el diversaj urboj en Usono.

Nia irlanda amiko Lorcán Ó hUiginn el Dublin pasigis pli ol duonan jaron en Norda kaj Suda Ameriko, laborante kiel parlamenta stenografiisto en la kanada parlamento en Ottawa, en la provinca parlamento de Ontario en Toronto, kaj en la Konferenco de la Internacia Civil-Aviada Organizo en Caracas, Venezuelo. Meze de Julio li revojaĝis al Irlando. Dum du vojaĝoj en Usono li vizitis la Centran Oficejon de EANA. En Washington lin gastigis dum kelkaj tagoj la familio de D-ro William Solzbacher.

La "Pilot Club" de Daytona Beach, Florido, publikigis "Directory of Interpreters and Translators", liston kun adresoj de personoj, kiuj estas pretaj libervole kaj senpage helpi en traduko el fremdaj lingvoj. Inter 20 listigitaj lingvoj estas ankaŭ Esperanto, kaj *F-ino Julia May Leach* servas kiel interpretistino.

El Gvatemalo ni ricevis cirkuleron de *S-ino Consuelo de Sánchez-Latour* (adreso: 10a. C.O.Pasaje Coloma 4, Zona 1, Guatemala City, Guatemala), el kiu ni sciigas, ke ŝi kompilas interesan libron en hispana lingvo kaj Esperanto. La enhavo de la libro konsistas el leteroj de diverslandaj Esperantistoj. Tial ŝi petas ĉies helpon jene: skribu al ŝi leteron priskribante iom pri via lando kaj kutimoj, skribu kion vi scias pri Gvatemalo, kaj kia estas via opinio pri Esperanto. Aldonu ankaŭ vian foton. Ĉiu skribinto ricevos senpage ekzempleron de la libro.

S-ano Allan E. Fineberg, plej juna Esperantisto en Nov-Jersio, aranĝis Esperanto-ekspozicion en Publika Biblioteko en Jersey City. En halo de la Biblioteko li kun helpo de sia patrino bele aranĝis montrotablon kun Esperanto-propagandiloj, gazetoj, libroj kaj eksterlandaj leteroj kaj poŝtkartoj.

La Esperanto-Societo de Milwaukee elektis novan estraron por la venonta jaro. *Jon B. Willarson*, unu el la tri fondintoj de la Societo, kaj ĝia aktiva sekretario dum du jaroj, unuanime estis elektita kiel prezidanto. *Howard Tamms*, lojala membro de la komenco, nun estas la vicprezidanto; *Patrick Murphy* estas la sekretario; *Cecile Pollatz* (la perfekta kontrolistino!) restas kiel kasistino; kaj *Kent Nilsson* servos sian duan jaron kiel registranto. Dum la lasta jar-kunveno en Junio, ok membroj en la kurso de *Jarvis E. Bush* ricevis ateston pri Esperanta kapableco. Por la nova sezono la Societo aranĝis en la loka YMCA du E-kursojn; unu por komencantoj kaj unu por progresintoj. En ambaŭ kursoj partoprenas dudek-kelkaj kursanoj.

La Esperanto-Societo de Chicago sub gvido de *Ges-roj Roy E. Holland* el Naperville fariĝis unu el la plej aktivaj de niaj grupoj. La aktiveco de la grupo daŭras dum la tuta jaro, kvankam en somero ne tiel vigla kiel aŭtune kaj vintre. Ĉi-jare oni organizis kune kun la Esperanto-Societo de Milwaukee belan piknikon ĉe la Illinois Beach State Park, kiun partoprenis 25 personoj. *Herman Tobusch* metis en la telefonlibron por sia telefon-numero la noton "Esperanto", kaj tiamaniere ebligis al multaj informpetantoj ricevi tujan informon pri la lingvo. La informpetoj venas pro artikoloj, leteroj al redaktoro kaj malgrandaj novaĵoj pri Esperanto-vivo aperantaj en la lokaj gazetoj, speciale en "Chicago Daily News", kie nia samideanino *S-ino Marian Avery* estas sekretariino de la administranta redaktoro. Meze de Septembro la Societo gastigis *S-ron Hazime Kusumoto*, studenton el Japanujo, kiu venis por studi en Urbana. *Ges-roj Holland* kaj *S-ro M. Oseña* montris al *S-ro Kusumoto* kaj al liaj kvar amikoj la urbon. La Societo komencis la aŭtunan sezonon per aranĝo de kurso en Chicago kaj en Naperville. La kunvenoj de la Societo estas tre interesaj kaj vere internaciaj pro ĉeesto de diversnaciaj Esperantistoj, ĉefe rifuĝintoj el komunistaj landoj, por kiuj Esperanto estas la sola lingvo en kiu ili povas libere interkompreniĝi.

New books in Esperanto are being published constantly. Our book service handles all titles as soon as they appear. Those who are interested in Esperanto literature, and wish to keep abreast of developments in Esperanto, will find much worthwhile reading in the following new books. Those who may find it inconvenient to make immediate payment may arrange for charge accounts or installment payments. Select your new books and send your order now.

- Sinjoro Tadeo**, by Adam Mickiewicz (tr. Antoni Grabowski). This is a new, second, edition of the famous Polish epic poem portraying the life of the early Lithuanian nobility. Masterful translation by one of the best stylists of classic Esperanto. 334 pp, many full-page illustrations, cloth bound, stamped in gold \$ 2.50
- La Senpera Verbigo de Ādjektivoj**, by H. A. de Hoog. An analysis and critique of certain aspects of Esperanto usage, with examples of much too generally accepted errors. 32 pp brochure25
- Tri Verkoj de Volter (Voltaire)**, tr. E. Lanti. 'Kandid aŭ la Optimismo', 'Zadig aŭ la Destino', & 'Senartifikulo'. Philosophical ideas in easy story form and in simple style. Interesting material on the thoughts of 18th Century 'enlightenment'. 312 pp 2.50
- La Malprudenta Scivolulo**, by Cervantes (tr. Hernandez). From the famous masterpiece "Don Quixote". Amusing and satirical story with profound philosophical overtones. About a husband, who in order to convince himself of his wife's fidelity, persuades his best friend to try and seduce her. 68 pp, ill, art paper covers85
- El La Maniko**, by Reto Rossetti (original). A collection of vignettes and short stories presenting light character studies, episodes in the life of young artists, comments on Esperanto, and even a detective story. All written in lively conversational style with an abundance of dialogue. 221 pp, illust, paper covers 2.15
- Sveda Poemaro**, tr. by Magda Carlson. Seventy-four especially selected poems of thirty-one Swedish poets, both classic and modern. Many of the poems concern themes of religious inspiration; others are lyrical tales. 112 pp, blue flexible art card 1.50
- Kontralte**, by Marjorie Boulton (original). Interesting modern poetry, various themes from a feminine viewpoint. The poems are sentimental, humorous, romantic, erotic, and inspirational. "Stafeto" book, 286 pp, with portrait of author, paper covers 2.15
- Koko Krias Jam**, by Ferenc Szilágyi (original). 13 Esperanto stories touching on incidents in real life, with philosophical comments, humorous anecdotes and historical sketches. Fluent simple style. 225 pp, 2-color illustrated paper covers 2.15

(Members of EANA deduct 10% from above prices.)

Esperanto Book Service, 114 W. 16 St., New York 11, N. Y.

DEZIRAS KORESPONDI

Kosto de anonco: Eksterlande, unu vorto aŭ mallongigo por unu cendo (ses vortoj por 1 int. respondkupono); Enlande, unu vorto por du cendoj.

- Aŭstrujo.** F-ino Lotte Babicka, Gymnasium 16a Distrikt, Abelegasse 29, *Wien*. 17-jara, dez. kor. kun samaĝaj gesamideanoj.
- Brazilo.** Joaquim A. de Figueiredo, Rua Paraná 485, Caixa Postal 38, *Votuporanga* S. P., dez. kor. kaj interŝ. PM kun Usonanoj.
- Ĉeĥoslovakujo.** Stanislav Werner, *Jechonin* 175. 23-jara dez. kor. kaj interŝ. PK, PM, il. filmrevuojn, fotojn de knabinoj 16-18-jaraj. Respondo garantiata.
- Francujo.** A. J. Bayard, 8 rue du Marais, *Noyelles Sous Lens* (Pas de Calais). 36-jara, dez. kor. por interŝ. PK. Helpas al tiuj, kiuj volas perfektigi en franca lingvo.
- Germanujo.** F-ino Rosemarie Bunse, Mühlenstr., (21b) *Niedermarsberg*. 16-jara dez. korespondi.
- Germanujo.** Hieronymus Stroinski, Koloniestr. 10. *Borsdorf b. Leipzig*. Dez. korespondi kun la tuta mondo.
- Germanujo.** Alfred Mayer, Zeppelin-Str. 35, (14a) *Karlsruhe-West*. Dez. kor. kaj interŝ. PM kun ĉiuj landoj.
- Hispanujo.** Salvador Escrihuela, San Jose 35, *Tabernes de Valldigna*, Valencia. Deziras korespondi.
- Japanujo.** Masanobu Ezima, Sanĵo-ryo, 1-19 Sanĵo-dori, Kure, *Hiroŝima*. 22-jara, deziras korespondi.
- Japanujo.** Japan L.P.F.Club, P.O.Box 19, Shinjuku, *Tokyo*. Multaj studentoj dez. kor. Esperante, angle, france kaj germane.
- Japanujo.** Josiyuki Nakahara, 4633-5 Umimachi, *Kasuyagun*, Fukuokaken. 18-jara komencanto dez. kor. kun komencantoj pri diversaj temoj.
- Japanujo.** Tamocu Siozaki, 777 Horiji, *Singŭ-si*, Uakajama-ken. Junulo, deziras korespondi kaj interŝanĝi PM.
- Nederlando.** H. Beverloo, Burg. Gaarl. Str. 35, *Gorinchem* (Z.H.). Dez. korespondi, interŝanĝi PM, PK, gazetojn.
- Nov-Zelando.** Harding Brown, 7 Scarborough Rd., Sumner S.E.3, *Canterbury*. Dez. interŝ. PM kun la tuta mondo.
- Pollando.** Alfons Reinke, *Wicewo*, p. *Bolkowo*, pow. Bialogard, woj. Koszalin. 27-jara oficisto, dez. kor. kaj interŝ. PM, il. PK.
- Pollando.** Stanislaw Walicki, Sienkiewicza 52 m. 32 parter, *Lódź*. Dez. kor. pri grafologio, historio, turismo; Esperante, angle, germane. Interŝanĝas librojn kaj gazetojn.
- Usono.** Alexander Ell, 3030 East Tenth St., *Indianapolis*, Ind. 28-jara, dez. kor. kun la tuta mondo, prefere kun virinoj, kiuj scipovas ankaŭ iomete angle.
- Usono.** Joseph J. Lattanzi, "Schuylkill Co. U.S.A.", *Brockton*, Pa. Dez. korespondi kun samideanoj tra la tuta mondo.
- Usono.** Donald R. Broadribb, Hasting Hall, Room 521, 600 West 122 St., *New York* 27, N.Y. Por helpi pagi kostojn de studado en pastra seminario mi devas vendi ĉirkaŭ 150 el miaj esperanto-libroj. Kiu dezirus aĉeti iujn (je proksimume la duono de la originala prezo), bonvolu peti kompletan liston.

POPULAR ESPERANTO BOOKS

The Central Office is equipped to supply all your book needs. When you buy books from the "Esperanto Book Service" all profits are used to give you a better magazine and office. Place all your orders through the "Esperanto Book Service".

PRACTICAL ESPERANTO, Dr. Wm. Benson. Many use this text for class or self because it is unique with 650 pictures to illustrate rules, affixes, vocabulary, etc. Grammar in English, exercises in Esperanto. 160 pp. illustrated.....	\$.25
REED'S PRACTICAL GRAMMAR, Dr. Ivy K. Reed. A very complete beginner's text for class or self, with extensive examples, dialog, etc. Offset reprint, a few pages slightly blurred but fully usable. 142 pp. with vocabularies and a complete index. Original price 75¢, reduced to less than half-price.....	.35
ESPERANTO: THE WORLD INTERLANGUAGE, Connor-Solzbacher-Kao. The new complete manual of Esperanto. "6-books-in-1": history, textbook, reader, world directory, 2 dictionaries. All in one vol. 245 pp.....	Paper \$1.50; Cloth 3.00
COURS PRATIQUE D'ESPERANTO, preface by Th. Carl. Complete text in French with exercises, Partie Élémentaire & Supérieure, 2 vols, 239 pp...	1.45
ESPERANTO GRAMMAR & COMMENTARY, Cox. A detailed and thorough analysis of Esperanto grammar in English, innumerable examples. 371 pp.....	Cloth 2.00
ESPERANTO (World Language Series), Prof. Mario A. Pei. Complete Esperanto chapter from "World's Chief Languages". Gram. survey, vocabularies, etc.....	.25
WORLD'S CHIEF LANGUAGES, Prof. Mario A. Pei. A guide and survey of languages of entire world, incl. Esperanto. Maps, glossary, index. 663 pp....	Cloth 6.00
EDINBURGH DICTIONARY. Esp-Eng & Eng-Esp. Excellent and complete, in concise form. The very best small dictionary for English speakers. 288 pp....	Cloth .85
MILLIDGE ESPERANTO-ENGLISH DICTIONARY. Latest edition with 2nd, 3rd, 4th, 5th, & 6th "Aldonoj de la Lingva Komitato". Complete, 490 pp.....	Cloth 2.50
FULCHER & LONG ENGLISH-ESPERANTO DICTIONARY. Incl. proper names and neologisms. Each meaning listed separately. Complete, 348 pp.....	Cloth 2.35
PLENA VORTARO DE ESPERANTO, Grosjean-Maupin. Esp-Esp. The new latest edition, all-Esperanto dictionary with <i>Suplemento</i> , 511 pp., 4x5½.....	Cloth 3.35
Rare, deluxe printed edition, large format, better paper and binding....	Cloth 6.00
FUNDAMENTA KRESTOMATIO, Zamenhof & others. Authoritative chrestomathy and literary guide. Innumerable model stories, poems, etc. 472 pp.....	Paper 1.85
Latest edition, with additional foot-notes, etc., de luxe printing,.....	Cloth 3.15
KARLO, Edmond Privat. Very popular easy first-reader, used in many classes. Life of Karlo as he grew from boyhood to young manhood and marriage. 43 pp...	.25
THE BIBLE in Esperanto (Sankta Biblio). The best "Reader". Beautifully printed. Bound in blue, art vellum, 8vo, latest ed. on excel. Bible paper. 996 pp....	Cloth 2.50
ESPERANTO SORTIMENTO. Five books, good reading at low cost: <i>Akrobato de Nia Sinjorino</i> , legend of France, 25 pp; <i>Blanche-Virgulino de Lille</i> , medieval romance, 42 pp; <i>Lando de Arĝenta Akvo</i> , story of Far West, 48 pp; <i>Miserere</i> , music story, & <i>Thais</i> , by Anatole France (2 bks in 1), 66 pp; <i>Roziĵo Ĉiumiljara</i> , the miracle of love, 48 pp. Each book 25¢. Entire sortimento for only.....	1.00
RARE COLLECTION OF 25 ESPERANTO KEYS. Albana, Angla, Araba, Baska, Ĉeĥa, Dana, Estona, Finna, Flandra, Franca, Germana, Hispana, Hungara, Islanda, Itala, Japano, Malaja, Norvega, Persa, Portugala, Romanĉa, Serba, Slovaka, Sudafrika, Sveda. Contains several rare items. Most complete collection...	2.75
INDIAN BEAD STAR. Genuine "Kiowa" work, tiny Indian beads on fine buckskin, round white ground with green star, beautiful rare art piece, 1 1/4" dia., brooch..	1.00
GREEN STAR PENDANT. Round white ground with green star on both sides of pendant, nickel trim, eyelet & 1 link, for necklace or watch-chain, 1 1/16" dia...	.75
ENAMEL GREEN STAR. Round white ground, gold trim, 7/16", button or brooch..	.65
On pentagonal white ground, with an E, gold trim, 7/16" dia., button or brooch...	.65
On star-shape ground, with E, white edge, gold trim, 10/16", button or brooch....	.65
On round white ground, gold trim, 1/4" dia. (small), with 2" pin, tie-pin only.....	.65

(Members of EANA deduct 10% from above prices.)

Esperanto Book Service, 114 W. 16 St., New York 11, N. Y.

THE CONNOR COURSE IN ESPERANTO

Correspondence Course with Vinylite Records
Instruction by Doris Tappan Connor

The "*Connor Course*" is unique, — it provides real-life disk conversations plus personal instruction. You *converse* with the disk and *confer* with the instructor. Compiled by experts.

The complete "*Connor Course*" includes the following:

- (1) A lively text, "*Esperanto: The World Interlanguage.*"
- (2) Eight "*Vinylite*" double-sided 10 records, 78 r.p.m.
- (3) A practical and easy-to-follow "*Study Guide*" (82 pp.)
- (4) Personalized instruction and guidance of *Mrs. Connor.*
- (5) Supply of answer paper and printed return envelopes.
- (6) An interesting card game, to develop your vocabulary.
- (7) And finally, an official "*Certificate of Achievement*".

FOR INDIVIDUAL STUDY: The complete "*Connor Course*", as described above, will be sent postpaid for *only \$36.*

FOR GROUP STUDY: Buy one complete *master course* at \$36. Each additional member pays *only \$6 more* for Textbook and complete Study Guide for his own use.

Full money-back guarantee. So, place your order *NOW:*

LINGUAPHONE HOME STUDY COURSES

You can learn *ESPERANTO*, or any other language listed below, by the world-renowned *Linguaphone* Ear-Eye Method. Order through the *Esperanto Book Service* for benefits to both yourself and your Esperanto Central Office. You may select:

Esperanto	Russian	Swedish	Persian
Italian	Finnish	Hebrew	Hausa
Irish	Arabic	Bengali	Spanish
Polish	Japanese	Greek	Dutch
Chinese	Latin	German	Afrikaans
Malay	French	Czech	Hindustani
English	Portuguese	Norwegian	Effik

Regular list price for *Esperanto*, complete course, is \$57.50. Most other languages are priced the same. A few higher, a few lower — dependent upon number of records and other factors. Write to *Esperanto Book Service* about any language in which you are interested. Special payments for members of EANA.

Esperanto Book Service, 114 W. 16 St., New York 11, N. Y.

A FEW CLARIFICATIONS TO MEMBERS OF OUR ASSOCIATION EANA

Withdrawal from UEA: From President Brewer's letter and the Resolution passed unanimously by the Board of Directors, printed in this issue of AE, you will understand the importance and necessity for withdrawal from UEA; but there are a few points which need clarification. The action taken has to do solely with our affiliation as an organization, and in no way changes any aspect of individual membership in UEA, except that EANA no longer serves as agent to collect dues for UEA. Each individual member of UEA must search his own conscience as to continued membership in UEA, and decide for himself whether to take the risk of possible association with a foreign agency and/or un-American organization (if swiftly moving events were to bring such suspicion upon UEA). Because of that possibility some of our members have discontinued membership in UEA, and others have changed to subscription to the UEA magazine so as to avoid membership. Still others remain as individual members. All this is a matter of individual conscience. The important thing for EANA is that we are no longer affiliated to UEA as an organization, and therefore our members are no longer automatically enlisted as associate members of UEA, which has been the case heretofore. EANA is now an "unaffiliated national association", retaining its rights and sovereignty as an American Esperanto organization, free to cooperate with all Esperanto organizations throughout the world on a voluntary basis (and by the same token our members are free from any and all suspect associations whatsoever.) EANA is now in the same position that the Esperanto movements of Japan, Cuba, Uruguay, Venezuela, Iceland, etc. have been in for many years. Japan has prospered as an unaffiliated national Esperanto association, and EANA can do likewise. We ask our members to unite as never before for Esperanto in America through the representative EANA, established in the year 1905.

An Important New Consideration: Now that all association and unavoidable conflict with UEA has ended, we need no longer use the columns of our official organ "Amerika Esperantisto" for defense and explanation in response to attacks from UEA in their organ and circulars. Let UEA continue their attacks as they see fit, but we now turn to more fruitful activities here in America. Due to necessity for conserving our funds and labors we have had to mirror the difficulties with UEA and its subsidiaries in the pages of "AE". If further clarifications are necessary with respect to conflict in the Esperanto movement, we will use some form of circular apart from "AE", and see that it reaches only those Esperantists who are vitally concerned with the problem and can understand any necessary clarifications. Therefore, after this issue of "AE", we hope to avoid being drawn into any conflict in our official organ. We have reference to UEA and its subsidiaries in this respect, of course. News, book reviews, etc., are another matter; and we shall continue to give you sincere and expert coverage.

The Book Service of EANA: See new price list herewith concerning all books from England. Note that these prices are the lowest anywhere in America — outstanding examples, "Morto de Trajno" \$1.50 (quoted elsewhere at \$2.25); "Vivo de Zamenhof" \$1.00 (elsewhere \$1.25); etc. In addition EANA gives its members 10% credit on orders over \$1.00, to apply to "book dividends" from a special list to be issued by EANA. It is also planned that all profits will go to EANA. It will be worth your while and important to all of us to support the Book Service of EANA.

ESPERANTO ASSOCIATION OF NORTH AMERICA, 114 W. 16 St, NEW YORK 11, N.Y.